

BHAVNAGAR UNIVERSITY

BHAVNAGAR

(NACC Accreditation Grade “B”)

CREDIT AND SEMESTER SYSTEM

SYLLABUS

M.S.W. (Gujarati Medium)

(In Force From Academic Year: 2010-2011)

तमसो मा ज्योतिर्गमय

M.S.W.

Credit & Semester System Syllabus

NAME OF THE SUBJECT: SOCIAL WORK

SEMESTER: 1st

ક્રમ	પેપર નંબર	પેપરનું નામ	કુલ ગુણ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	લઘુતમ પાસીંગ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	પરીક્ષા સમય	શૈક્ષણીક કાર્યના કુલ કલાકો	કેડીટ
૧	૧૦૧	સમાજ વિજ્ઞાન - ૧	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૪ કલાક = ૬૦	૦૪
૨	૧૦૨	સમાજ વિજ્ઞાન - ૨	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૪ કલાક = ૬૦	૦૪
૩	૧૦૩	સમાજકાર્યની વિચારધારાઓ	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૪ કલાક = ૬૦	૦૪
૪	૧૦૪	સામાજિક વૈચકીતક સેવાકાર્ય અને સામાજિક જૂથકાર્ય	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૪ કલાક = ૬૦	૦૪
૫	૧૦૫	સામુદાયિક સંગઠન અને સામાજિક ક્રિયા	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૪ કલાક = ૬૦	૦૪
૬	૧૦૬	ક્ષેત્રકાર્ય (અઠવાડિયામાં બે દિવસ ક્ષેત્રકાર્ય એક દિવસના પાંચ કલાક)	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	-	૧૫ અઠવાડિયા × ૧૦ કલાક = ૧૫૦	૧૦

ક્રમ	વિગત	ગુણ	સમય
૧	લેખિત પરીક્ષા	૨૦	૨: ૩૦ કલાક
૨	અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોજેક્ટ વગેરે.	૧૦	
	કુલ	૩૦	

M.S.W.

Credit & Semester System Syllabus

NAME OF THE SUBJECT: SOCIAL WORK

SEMESTER: 2nd

ક્રમ	પેપર નંબર	પેપરનું નામ	કુલ ગુણ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	લઘુતમ પાસીંગ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	પરીક્ષા સમય	શૈક્ષણીક કાર્યના કુલ કલાકો	કેડીટ
૧	૨૦૧	સમાજકાર્ય સંશોધન	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૪ કલાક = ૬૦	૦૪
૨	૨૦૨	વિકાસાત્મક અને કલ્યાણકારી સેવાઓનું સંચાલન	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૪ કલાક = ૬૦	૦૪
૩	૨૦૩	સંકલિત પદ્ધતિ	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૪ કલાક = ૬૦	૦૪
૪	૨૦૪	ગ્રામવિકાસ	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૪ કલાક = ૬૦	૦૪
૫	૨૦૫	સામાજિક નીતિ, આયોજન અને વિકાસ	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૪ કલાક = ૬૦	૦૪
૬	૨૦૬	ક્ષેત્રકાર્ય (અઠવાડિયામાં બે દિવસ ક્ષેત્રકાર્ય એક દિવસના પાંચ કલાક)	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	-	૧૫ અઠવાડિયા × ૧૦ કલાક = ૧૫૦	૧૦
૭	૨૦૭	ગ્રામ શિબિર (સેમેસ્ટરમાં ૧૦ દિવસ અને ૧ દિવસના ૬ કલાક)	૩૫ + ૧૫ = ૫૦	૧૪ + ૬ = ૨૦	-	-	૦૨

ક્રમ	વિગત	ગુણ	સમય
૧	લેખિત પરીક્ષા	૨૦	૨: ૩૦ કલાક
૨	અસાઇનમેન્ટ, બૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોજેક્ટ વગેરે.	૧૦	
	કુલ	૩૦	

M.S.W.

Credit & Semester System Syllabus

NAME OF THE SUBJECT: SOCIAL WORK

SEMESTER: 3rd

ક્રમ	પેપર નંબર	પેપરનું નામ	કુલ ગુણ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	લઘુતમ પાસીંગ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	પરીક્ષા સમય	શૈક્ષણીક કાર્યના કુલ કલાકો	ક્રેડીટ
૧	૩૦૧	પર્યાવરણ અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૩ કલાક = ૪૫	૦૩
૨	૩૦૨	વસ્તી અને આરોગ્ય	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૩ કલાક = ૪૫	૦૩
૩	૩૦૩	કુટુંબ, મહિલા અને બાળકલ્યાણ	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૩ કલાક = ૪૫	૦૩
૪	૩૦૪	અનુસૂચિત જનજાતિ અને અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૩ કલાક = ૪૫	૦૩
૫	૩૦૫	અપરાધશાસ્ત્ર અને પ્રત્યાયન	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૩ કલાક = ૪૫	૦૩
૬	૩૦૬	ક્ષેત્રકાર્ય (સેમેસ્ટરમાં ૩૦ દિવસ ૧ દિવસના ૬ કલાક)	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	-	૧૫ અઠવાડિયા × ૧૨ કલાક = ૧૮૦	૧૨

ક્રમ	વિગત	ગુણ	સમય
૧	લેખિત પરીક્ષા	૨૦	૨: ૩૦ કલાક
૨	અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોજેક્ટ વગેરે.	૧૦	
	કુલ	૩૦	

M.S.W.

Credit & Semester System Syllabus

NAME OF THE SUBJECT: SOCIAL WORK

SEMESTER: 4th

ક્રમ	પેપર નંબર	પેપરનું નામ	કુલ ગુણ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	લઘુતમ પાસીંગ આંતરીક + બાહ્ય = કુલ	પરીક્ષા સમય	શૈક્ષણીક કાર્યના કુલ કલાકો	કેડીટ
૧	૪૦૧	માનવ સંસાધન સંચાલન	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૩ કલાક = ૪૫	૦૩
૨	૪૦૨	ઔદ્યોગીક સંબંધો, કામદાર કલ્યાણ અને મજૂર કાયદાઓ	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	૩ કલાક	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૩ કલાક = ૪૫	૦૩
૩	૪૦૩	ક્ષેત્રકાર્ય (સેમેસ્ટરમાં ૨૦ દિવસ ૧ દિવસના ૬ કલાક)	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	-	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૮ કલાક = ૧૨૦	૦૮
૪	૪૦૪	કેન્દ્રનિવાસ (૩૦ દિવસ ૧ દિવસના ૬ કલાક)	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	-	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૬ કલાક = ૯૦	૦૬
૫	૪૦૫	લઘુશોધ નિબંધ	૭૦ + ૩૦ = ૧૦૦	૨૮ + ૧૨ = ૪૦	-	૧૫ અઠવાડિયા × ૦૩ કલાક = ૪૫	૦૩
૬	૪૦૬	શૈક્ષણિક પ્રવાસ (સેમેસ્ટરમાં ૧૦ દિવસ અને ૧ દિવસના ૬ કલાક)	૩૫ + ૧૫ = ૫૦	૧૪ + ૬ = ૨૦	-	-	૦૨

ક્રમ	વિગત	ગુણ	સમય
૧	લેખિત પરીક્ષા	૨૦	૨: ૩૦ કલાક
૨	અસાઈનમેન્ટ, બૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોર્જેક્ટ વગેરે.	૧૦	
	કુલ	૩૦	

એમ.એસ.ડબલ્યુ.
સેમેસ્ટર - ૧

પેપર નંબર: ૧૦૧ સમાજ વિજ્ઞાન - ૧:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૪

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણિક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
સમાજશાસ્ત્ર			
એકમ: ૧	૧.૧ સમાજશાસ્ત્ર અને સમાજકાર્ય વચ્ચેનો સબંધ તથા મહત્ત્વ. ૧.૨ સમાજનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૧.૩ સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૧.૪ સમાજશાસ્ત્રના લક્ષણો. ૧.૫ સામાજિક સ્તરીકરણ, સામાજિક નિયંત્રણ અને સામાજિક વિઘટનનો અર્થ અને લક્ષણો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ સંસ્કૃતિનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૨.૨ સંસ્કૃતિના લક્ષણો. ૨.૩ લોકરીવાજ, મૂલ્યો, ધોરણો, માન્યતાઓ અને પરંપરાનો ખ્યાલ તથા અર્થ. ૨.૪ સામાજિક સંસ્થાનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૨.૫ સામાજિક સંસ્થાના લક્ષણો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ ધર્મ સંસ્થાનો અર્થ અને કાર્યો. ૩.૨ શિક્ષણ સંસ્થાનો અર્થ અને કાર્યો. ૩.૩ જ્ઞાતિ સંસ્થાનો અર્થ અને કાર્યો. ૩.૪ કુટુંબ સંસ્થાનો અર્થ અને કાર્યો. ૩.૫ લગ્ન સંસ્થાનો અર્થ અને કાર્યો.	૧૨	૬ + ૧૪
માનવવિકાસ			
એકમ: ૪	૪.૧ મનોવિજ્ઞાન અને સમાજકાર્ય વચ્ચેનો સબંધ તથા મહત્ત્વ. ૪.૨ મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૪.૩ વ્યક્તિત્વનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૪.૪ વ્યક્તિત્વના પ્રકારો - (૧) અંતર્મુખી (૨) બહિર્મુખી. ૪.૫ વ્યક્તિત્વને અસર કરતા પરિબલો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ માનવ વિકાસનો અર્થ અને લક્ષણો. ૫.૨ માનવવિકાસને અસર કરતાં ઘટકો. ૫.૩ સામાજિક વિકાસના વિવિધ પાસાઓ. ૫.૪ વિકાસની પ્રક્રિયા. ૫.૫ જીવનચક્રના આઠ તબક્કાઓ.	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા	૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટક વગેરે.	૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ:	૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

A. સમાજશાસ્ત્ર

૧. સમાજશાસ્ત્ર પરિચય, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૨. સામાજિક સમસ્યાઓ, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૩. ભારતીય સમાજનો પરિચય, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૪. ભારતમાં સમાજ માળખું અને પરિવર્તન, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૫. આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૬. લગ્ન, કુટુંબ અને સગપણ સંબંધો, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૭. સમાજશાસ્ત્રની મૂળભૂત વિભાવનાઓ, ડૉ. વાચ.એ.પરમાર, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૮. ભારતીય સમાજ, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૯. સામાજિક સ્તરરચના, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૦. સમાજશાસ્ત્ર પરિચય, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૧. સામાન્ય સમાજશાસ્ત્ર, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૨. સમાજશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ.અનિલ એસ. વાઘેલા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૩. લગ્ન કુટુંબ અને સંબંધ (રક્તસંબંધ), ડૉ.અનિલ એસ. વાઘેલા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૪. સમાજશાસ્ત્રના મૂળતત્વો, ડૉ. તારાબહેન પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૫. લગ્ન, કુટુંબ અને સમાયોજન, ધીરજ ધકાન.
૧૬. સમજ xાસી પિરય, સલામકા વાર્ત બ્લે સર્ક, 10|n}
૧૭. Sociology, Green
૧૮. Sociology, Horton & Hant, macgraw hill book co.
૧૯. Sociology, Johanson H.
૨૦. Marriage & Family in India, kapdia K.M.
૨૧. The elements of social science, Maciver R.M.
૨૨. Sociology, Bogards
૨૩. Sociology, Broom & Salznic
૨૪. Fundamental of Sociology, Gisburt.
૨૫. Cultural Sociology, Gillin & Gillin
૨૬. A hand book of Sociology, Ogburn & Nimcorfe.
૨૭. What is Sociology? An Introdution to the Dicipline & Profesion, Alex Inkeles, Prentice Hall inc.
૨૮. Samaj Khand, Gujarat university
૨૯. Sociology, Fichter joseph H., The uni. Of Chicago press.
૩૦. Sociology; basic concepts, Rawat H.K., Rawat publication, new delhi.
૩૧. Social structure & change, sharma KL, Rawat publication, new delhi.

B. માનવ વિકાસ

૧. પ્રગત સામાન્ય મનોવિજ્ઞાન, ડૉ. બી.એ. પરીખ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૨. માનવશાસ્ત્ર, ડૉ. હર્ષિદા દવે, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૩. આધુનિક મનોવિજ્ઞાન, ન્યુ પોપ્યુલર, સુરત.
૪. બાળ મનોવિજ્ઞાન, ડૉ. નાનક કામદાર, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૫. વ્યવહારિક મનોવિજ્ઞાન ડૉ. અરવિંદ એસ. શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૬. મૂળભૂત મનોવેજ્ઞાનિક પ્રક્રિયાઓ, અનંત વસાણી અને દિપક શાહ, સી. જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ.
૭. ભારતીય બંધારણ, સી. જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ.
૮. માનવ વિકાસનું મનોવિજ્ઞાન, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.

પેપર નંબર: ૧૦૨ સમાજ વિજ્ઞાન - ૨:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૪

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
રાજયશાસ્ત્ર			
એકમ: ૧	૧.૧ રાજયશાસ્ત્ર અને સમાજકાર્ય વચ્ચેનો સબંધ તથા મહત્વ. ૧.૨ રાજયનો અર્થ અને તેના લક્ષણો. ૧.૩ રાજયશાસ્ત્રનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૧.૪ રાજયશાસ્ત્ર નું કાર્યક્ષેત્ર. ૧.૫ હકકોનું સ્વરૂપ અને વ્યાખ્યા.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ હકકોનું મહત્વ અને ઉપયોગીતા. ૨.૨ મૂળભૂત હકકો. ૨.૩ ફરજનો અર્થ અને મૂળભૂત ફરજો. ૨.૪ કલ્યાણરાજયનો ખ્યાલ અને કાર્યો. ૨.૫ લોકશાહીનો અર્થ અને લક્ષણો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ ભારતમાં લોકશાહી અને ભારતની લોકશાહી સામે ભયસ્થાનો. ૩.૨ રૂઢિ-રીવાજ અને કાયદાનો અર્થ. ૩.૩ કાયદાના ઉત્પત્તિસ્થાનો. ૩.૪ બંધારણનો અર્થ અને જરૂરિયાત. ૩.૫ રાજકીય પક્ષોનો અર્થ અને તેના કાર્યો.	૧૨	૬ + ૧૪
અર્થશાસ્ત્ર			
એકમ: ૪	૪.૧ અર્થશાસ્ત્ર અને સમાજકાર્ય વચ્ચેનો સબંધ તથા મહત્વ. ૪.૨ આર્થિક વિકાસનો અર્થ અને લક્ષણો. ૪.૩ માનવ વિકાસ આંક-ભારત અને માનવવિકાસ આંક, જાતિય વિકાસ આંક અને માનવ ગરીબી આંક ૪.૪ ભારતની નવી આર્થિક નીતિ- ઉદારીકરણ, ખાનગીકરણ, વૈશ્વિકરણના અર્થ અને લાભાલાભ ૪.૫ ઉત્પાદનનો અર્થ -ઉત્પાદનના સાધનનો અર્થ અને લક્ષણો ૪.૬ ભારતનાં આર્થિક વિકાસમાં બિનસરકારીસ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ(NGO)ની ભૂમિકા	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ વિકાસનો બદલાતો ખ્યાલ-વૃદ્ધિ અને વિકાસ ૫.૨ ગરીબીનો અર્થ અને તેનાં નિર્દેશકો ૫.૩ ગરીબીના કારણો ૫.૪ ગરીબી નિવારણની યોજનાઓ ૫.૫ ગાંધીજીની આર્થિક વિચારધારા	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા	૨૦ ગુણ
૨. અસાધનમેન્ટ, વ્યૂચર્યા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટકટ વગેરે.	૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ:	૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

A. રાજયશાસ્ત્ર

૧. રાજયશાસ્ત્ર પરિચય ભાગ ૧/૨, પ્રો. હસમુખ પંડયા, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. ભારતનો અંધારણીય ઇતિહાસ, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૩. લોકશાહી, રક્ષા વ્યાસ, ગુજરાત વિશ્વ કોષ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ.
૪. ડેમોક્રેસી, પાવર એન્ડ જસ્ટીસ, ડ્રાયન બારી.
૫. An Introduction to politics, soltav Roger.
૬. Introduction to government, Rieniw Robert.

B. અર્થશાસ્ત્ર

૧. ભારતીય અર્થકારણ, બી.ડી. પરમાર, સી. જમનાદાસ એન્ડ કંપની, અમદાવાદ.
૨. અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો, બી.ડી. પરમાર, સી. જમનાદાસ એન્ડ કંપની, અમદાવાદ.
૩. અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો (એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર), આર.સી.જોષી અને ડૉ. બી.કે ભટ્ટ, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૪. ભારતના આર્થિક વિકાસની સમસ્યાઓ, આર.સી.જોષી, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૫. આર્થિક વિચારધારાનો ઇતિહાસ, આર.સી.જોષી, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૬. વિકાસ અને પર્યાવરણલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર, સી. જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ.
૭. ભારતના આર્થિક સમસ્યાઓ, મયુર પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૮. વિકાસનું અર્થશાસ્ત્ર, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૯. અર્થશાસ્ત્રના મૂળતત્વો, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૦. માનવ વિકાસ અહેવાલ-૨૦૦૪, ઇન્દીરા હિરવે, મહાત્મા ગાંધીશ્રમ પ્રતિષ્ઠાન, અમદાવાદ.
૧૧. Poverty, Globalization and Inequality, Kalplinsky.
૧૨. The Poverty Question: search for solutions, yogesh atal

પેપર નંબર: ૧૦૩ સમાજકાર્યની વિચારધારાઓ:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૪

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
એકમ: ૧	૧.૧ સમાજકાર્યનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૧.૨ સમાજકાર્ય અંગેની ગેરમાન્યતાઓ. ૧.૩ સમાજકાર્યની મૂળભૂત માન્યતાઓ. ૧.૪ સમાજકાર્યની વિશેષતાઓ. ૧.૫ ઈંગ્લેન્ડમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ અમેરિકામાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ ૨.૨ ભારતમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ- ઇર્મ, કુટુંબ અને જ્ઞાતિ ૨.૩ ભારતમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ- સંતો ૨.૪ ભારતમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ- સમાજસુધારકો ૨.૫ ભારતમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ- વ્યવસાયીક સમાજકાર્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ સમાજકાર્યના ઘ્યેયો. ૩.૨ સમાજકાર્યના ઉદ્દેશો. ૩.૩ સમાજકાર્યના મૂલ્યો. ૩.૪ સમાજકાર્યના કાર્યો. ૩.૫ સમાજકાર્યના ક્ષેત્રો (પરીચયાત્મક).	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ વ્યવસાયનો અર્થ અને વ્યવસાયના માપદંડો. ૪.૨ સમાજકાર્ય એક વ્યવસાયના રૂપમાં. ૪.૩ સમાજકાર્યના ઘટક તરીકે કાર્યકર્તા. ૪.૪ સમાજકાર્યના ઘટક તરીકે સેવાર્થી. ૪.૫ સમાજકાર્યના ઘટક તરીકે સંસ્થા.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ સમાજકાર્યની ગાંધી વિચારધારા- ગાંધીજીના સમાજકાર્યના અભિગમો. ૫.૨ ગાંધીજીની કાર્યપદ્ધતિની લાક્ષણિકતાઓ. ૫.૩ ગાંધી વિચારની પ્રસ્તુતતા. ૫.૪ કાર્યકર સેવાર્થી સંબંધ અને તેની લાક્ષણિકતાઓ. ૫.૫ સમાજસેવા અને સમાજકાર્ય વચ્ચેનો તફાવત.	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા ૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટક વગેરે. ૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ: ૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. વ્યાવસાયિક સમાજકાર્યના આધારસ્તંભો, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. ગાંધીજીનું ધર્મદર્શન, મગનભાઈ જો. પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૩. સ્મૃતિયોગ્યતા ઓ. આર. કપાલિશ સહી, નવ જ્યોત સિન પબ્લિકેશન, ૧૧૧}
૪. સ્મૃતિયોગ્યતા, ડૉ. રાજીવ્રાજ, જી. ટી. ઇન્ડિયા, સુરત, ૧૧૧}
૫. સ્મૃતિયોગ્યતા ઓ. પ/અલ્યા, ઇમ્સાહમ્દ આર, ઇન્ડિયા બ્લોક, ૧૧૧}
૬. સ્મૃતિયોગ્યતા આર. વ્યથા, કૃષિ ઇન્ડિયા પબ્લિકેશન, ૧૧૧}
૭. સ્મૃતિયોગ્યતા પિરુ, ડૉ. રાજીવ્રાજ, આમરમ આર સન્સ, ૧૧૧}
૮. સ્મૃતિયોગ્યતા ડૉ. પ/અલ્યા, ડૉ. રાજીવ્રાજ, ડૉ. ડી. મિશ્ર, ન્યુરોલ કોલેજ, ૧૧૧}
૯. વ્યાવસાયિક સ્મૃતિયોગ્યતા [નાનકાડી, ગુલ સાયલ પબ્લિકેશન, ૧૧૧}
૧૦. સ્મૃતિયોગ્યતા પા-ડે આર. પા-ડે, વાર્ત બ્લોક, ૧૧૧}
૧૧. સ્મૃતિયોગ્યતા, ટી. પા-ડે આર. પા-ડે, વાર્ત પબ્લિકેશન, ૧૧૧}
૧૨. Social work, Leena Dominell, Rawat Publications, Delhi.
૧૩. Ideology and Social work, Murali Desai, Rawat Publications, Delhi.
૧૪. Social work values and ethics, Frederic G. Reamer, Rawat Publications, Delhi.
૧૫. Social work an integrated approach, Sanjay Bhattacharya, Deep and Deep Publications, Delhi.
૧૬. Introduction to Social work - History concept methods and field, paul D. Chawdhary, Atmaram and sons, Delhi.
૧૭. Towards a philosophy of social work in India, Dasgupta S., Popular book services.
૧૮. Gandhian approach to social work, Dayal p., Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.
૧૯. Towards people centred development, Desai Murli, Monterio Anjali, Narayan Lata, TATA Institute of social sciences, Mumbai
૨૦. Concept and methods of Social work, Friedlander Walter A., Prentice Hall inc., Englewood cliffs, New Jersey.
૨૧. Introduction of Social Welfare, Friedlander Walter A., Prentice Hall inc., New york.
૨૨. Gandhian approach to Development and Social work, Gangrade K.D., Concept publishing company, New Delhi.
૨૩. Social Aspect of Development, Gore M.S., Rawat Publications, Delhi.
૨૪. Social work and Social work Education, Gore M.S., Asia Publishing House, Bombay.
૨૫. Social work in India, Khiduka S.K., Sarvoday Sahitaya Samaj, Jaipur.
૨૬. Social work profession in India, Misra P.D., New Royal book, Luckhnow.
૨૭. Social work and Social Action, Siddiqui H.Y, Harman Publication, New Delhi.
૨૮. History and Philosophy of Social Work in India, Wadia A.R., Allied Publishers, Bombay.

પેપર નંબર: ૧૦૪ સામાજિક વૈચકિતક સેવાકાર્ય અને સામાજિક જૂથકાર્ય:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૪

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
સામાજિક વૈચકિતક સેવાકાર્ય			
એકમ: ૧	૧.૧ વૈચકિતક સેવાકાર્યનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૧.૨ વૈચકિતક સેવાકાર્યની જરૂરિયાત. ૧.૩ વૈચકિતક સેવાકાર્ય નો ઇતિહાસ - ભારત, અમેરિકા, ઇંગ્લેન્ડ. ૧.૪ વૈચકિતક સેવાકાર્યની તત્વદર્શીય માન્યતાઓ. ૧.૫ વૈચકિતક સેવાકાર્યના સિદ્ધાંતો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ વૈચકિતક સેવાકાર્યમાં કુશળતાઓ. ૨.૨ વૈચકિતક સેવાકાર્યના તત્વ તરીકે વ્યકિત. ૨.૩ વૈચકિતક સેવાકાર્યના તત્વ તરીકે સમસ્યા. ૨.૪ વૈચકિતક સેવાકાર્યના તત્વ તરીકે સ્થળ (સંસ્થા). ૨.૫ વૈચકિતક સેવાકાર્યના તત્વ તરીકે પ્રક્રિયા.	૧૨	૬ + ૧૪
સામાજિક જૂથકાર્ય			
એકમ: ૩	૩.૧ જૂથનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૩.૨ માનવજીવનમાં જૂથનું મહત્ત્વ. ૩.૩ જૂથના પ્રકારો. ૩.૪ જૂથકાર્યનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૩.૫ સામાજિક જૂથકાર્ય પદ્ધતિનો ઇતિહાસ - ભારત, અમેરિકા, ઇંગ્લેન્ડ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ જૂથકાર્યની મૂળભૂત માન્યતાઓ. ૪.૨ જૂથકાર્યના ઉદ્દેશો. ૪.૩ જૂથકાર્યના મૂલ્યો. ૪.૪ જૂથકાર્યના સિદ્ધાંતો. ૪.૫ કાર્યક્રમ, આયોજન અને વિકાસમાં કાર્યકર્તાની ભૂમિકા.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ જૂથ કાર્યકર્તાની ભૂમિકાઓ. ૫.૨ સામાજિક જૂથકાર્યમાં કુશળતાઓ. ૫.૩ જૂથકાર્યમાં મુલ્યાંકન (અર્થ, પ્રક્રિયા, વિષયવસ્તુ). ૫.૪ જૂથકાર્યમાં અહેવાલલેખન (અર્થ, પ્રક્રિયા, વિષયવસ્તુ). ૫.૫ સામાજિક જૂથકાર્યમાં સુપરવિઝન (અર્થ, કાર્ય, પ્રકાર).	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા ૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટકટ વગેરે. ૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ: ૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. સામીજીક વીકીક સેકાયર ડાઇગીડન ઇન્ડ,]%૨૫૯ ઇન્ટી સસ૪ન, 1 qn}
૨. સામીજીક વીકીક સેકાયર ડાઇગીડન]પાયા
૩. સમીજીક વીકીક સેકાયર ડાઇગીડન,]ત્ર૫૯ ઇન્ટી, સસ૪ન, 1 qn}
૪. સામીજીક સામીક કાયર ડાઇગીડન ઇન્ડ,]%૨૫૯ ઇન્ટી સસ૪ન, 1 qn}
૫. સમીજીક વીકીક સેકાયર ડાઇગીડન,]%૨૫૯ ઇન્ટી સસ૪ન, 1 qn}
૬. સમીજીક વીકીક સેકાયર ડાઇગીડન,]%૨૫૯ ઇન્ટી સસ૪ન, 1 qn}
૭. સમીજીક વીકીક સેકાયર ડાઇગીડન,]%૨૫૯ ઇન્ટી સસ૪ન, 1 qn}
૮. સમીજીક વીકીક સેકાયર ડાઇગીડન,]%૨૫૯ ઇન્ટી સસ૪ન, 1 qn}
૯. વ્યાસીક સમીજીક વીકીક સેકાયર ડાઇગીડન [નૅકૅૅૅ, ગુડી સૅકી પી ઇકૅન, 1 qn}
૧૦. સમીજીક વીકીક સેકાયર ડાઇગીડન,]%૨૫૯ ઇન્ટી સસ૪ન, 1 qn}
૧૧. સમીજીક વીકીક સેકાયર ડાઇગીડન,]%૨૫૯ ઇન્ટી સસ૪ન, 1 qn}
૧૨. Social Case Work , R.K.Upadhyay, Rawat Publications, Jaipur and New Delhi
૧૩. Theory and Practice of social case Work,Hamilton,Gordon, Columbia University Press,New York-1951.
૧૪. Social Diagnosis,Richmond,Mary,Russell Sage Foundation,New York-1917.
૧૫. What is Social Case Work ?, Richmond,Mary, Russell Sage Foundation,New York-1922.
૧૬. Social Case Work Taber,L.R.and Taber,R.H., Sage Foundation,London-1985.
૧૭. Group Work(Theories and Practices), H.Y.Siddiqui,Rawat Publications,Jaipur.
૧૮. Group Process in Social Work, Douglas,Tom,New York:Wiley-1979.
૧૯. Social Group Work, Konopka,Gisela, Englewood Cliffs,N.J:Prentice-Hall.-1963.
૨૦. Social Group Work Method and social work Education, Murphy, Marjorie, Council on social work education,New york-1959.
૨૧. Social Work With Group, Northen, Helen and Roselle, Kurland, Columbia University Press, New York-2001
૨૨. Social Group Work, Trecker, Harleigh, Woman's Press, New York-1948
૨૩. Social Group Work Practice, Wilson, Gertrude and Gladys Ryland, Houghton Mifflin Co., Boston-1949
૨૪. Social work an integrated approach, Sanjay Bhattacharya, Deep and Deep Publications, Delhi.
૨૫. Towards people centred development, Desai Murlī, Monterio Anjali, Narayan Lata, TATA Institute of social sciences, Mumbai.

પેપર નંબર: ૧૦૫ સામુદાયિક સંગઠન અને સામાજિક ક્રિયા:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૪

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
એકમ: ૧	૧.૧ સામુદાયનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ. ૧.૨ સામુદાયિક સંગઠનનો ખ્યાલ અને અર્થ. ૧.૩ સામુદાયિક સંગઠન પધ્ધતિના સિધ્ધાંતો. ૧.૪ સામુદાયિક સંગઠનની પ્રક્રિયા. ૧.૫ સામુદાયિક સંગઠન પધ્ધતિની લાક્ષણિકતાઓ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ સામુદાયિક સંગઠન અને સામુદાયિક વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત. ૨.૨ સામુદાયિક સંગઠનના ઉદ્દેશો. ૨.૩ સામુદાયિક સંગઠન પધ્ધતિની કુશળતાઓ. ૨.૪ શહેરી સામુદાયનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ. ૨.૫ ગ્રામીણ સામુદાયનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ સામુદાયિક સંગઠનના કાર્યક્ષેત્રો. ૩.૨ સામુદાયિક સંગઠનની ભૂમિકાઓ. ૩.૩ સામુદાયિક સંગઠનના મોડેલ્સ. ૩.૪ સામુદાયમાં સંસાધનોને ગતિશીલ બનાવવા. ૩.૫ સશક્તિકરણનો ખ્યાલ, પ્રક્રિયા અને તેમાં આવતી બાધાઓ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ સામાજિક ક્રિયાનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૪.૨ સામાજિક ક્રિયાની વિશેષતાઓ. ૪.૩ સામાજિક ક્રિયાના ઉદ્દેશો. ૪.૪ સામાજિક ક્રિયા પધ્ધતિના કૌશલ્યો. ૪.૫ સામાજિક ક્રિયાની પ્રક્રિયા.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ સામુદાયિક સંગઠન અને સામાજિક ક્રિયા વચ્ચેનો તફાવત. ૫.૨ ગાંધીજીની અહિંસક સામાજિક ક્રિયાનો ખ્યાલ. ૫.૩ ગાંધીજીના સત્યાગ્રહની સોળ કળા. ૫.૪ ગાંધી પ્રરિત આંદોલનો -૧ ચંપારણ સત્યાગ્રહ, ખેડા સત્યાગ્રહ, બારડોલી સત્યાગ્રહ, અસહકાર આંદોલન ૫.૫ ગાંધી પ્રરિત આંદોલનો - ૨ દાંડીકૂચ, મીલમજૂરોનું આંદોલન, ભારત છોડો આંદોલન, ખીલાફત આંદોલન.	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા ૨૦ ગુણ
૨. અસાધનમેન્ટ, વ્યૂચર્યા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટેક વગેરે. ૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ: ૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. મારૂ જીવન એજ મારી વાણી ભાગ ૧ થી ૪, નારાયણ દેસાઈ, નવજીવન પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ.
૨. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૩. નગર સમાજશાસ્ત્ર, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૪. **sandhyak sg#n, DaFO On ish, hiryā a sahly Akadmi, pckLa**
૫. **smj kayRke96, DaRlxkmar, jtrpdx ihMI, sS4n, lqn}**
૬. **kMim3I Aaghalj en 0-D H ang, Ar4r ihl mE, d mEiml n kMnI, Nyjkr**
૭. **kMim3I Aaghalj en, k8R rse, Osatsyen Aaf sael vKsRyykr**
૮. **kMim3I Aaghalj en [n [i-Dya gEdedeI, paplr pkaxn, baMesmj kayRs^2at 0v. AWas, kpal ish sdh, nv jyat shrn pH lkæn, lqn}**
૯. **smj kayRlxR 0v. p/al ya, imsaRahml Aar, ibi3x bla iDpa lqn}**
૧૦. **smj kayRs^2at AÆVyhar, kvrish itl ara pkaxn kÆ, lqn}**
૧૧. **smj k kayRka pircy, DaRmpal caEri, Aahuran AND sNs, lqn}**
૧૨. **Vasayk smj kayR DaRAs [nankasI, glusI sayl pH lkæn, lqn}**
૧૩. **smj kayR tjskr pa-Dy Ajskr pa-Dy, wart bla s8r, lqn}**
૧૪. **smj kayRlxR, tjskr pa-Dy Ajskr pa-Dy, wart pkaxn, lqn}**
૧૫. **ngry smj xas5, DaRg`æ paDy, A=`a paDy, ra2epH lkæn, idLI I**
૧૬. **ganl` smj xas5, DaRg`æ paDy, A=`a paDy, ra2epH lkæn, idLI I**
૧૭. Social work an integrated approach, Sanjay Bhattacharya, Deep and Deep Publications, Delhi.
૧૮. Community Organization, Rao K.Mukund, Planning Commission, Encyclopedia of social work n India, 1968
૧૯. Social work and Social Action, Siddiqui H.Y, Harman Publication, New Delhi
૨૦. Gandhian approach to social work, Dayal p., Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.
૨૧. Gandhian approach to Development and Social work, Gangrade K.D., Concept publishing company, New Delhi.
૨૨. Social work an integrated approach, Sanjay Bhattacharya, Deep and Deep Publications, Delhi.
૨૩. Towards a philosophy of social work in India, Dasgupta S., Popular book services.
૨૪. Community Organization for Social Welfare, Mc Neil, C.F., American Association of social workers, 1954
૨૫. The Field of Community Organization, Lane, Robert P, Arthur.

પેપર નંબર: ૧૦૬ ક્ષેત્રકાર્ય:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૧૦

Break up of Continuous Internal Evaluation:

ક્રમ	નિર્ણાયક	મૂલ્યાંકનનો આધાર	ગુણ ભાર
૧	સંયોજક	સમજણ, વિષયસજ્જતા	૧૦
૨	માર્ગદર્શક	દૈનિક અહેવાલ, વાર્ષિક અહેવાલ, ખાનગી મૂલ્યાંકન, નિયમિતતા, વર્તણૂક, કાર્યદક્ષતા, સમજણ વગેરે.,	૨૦
કુલ			૩૦

કુલ ગુણ: ૩૦

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઈન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૨. સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી, સીઈઈ, અમદાવાદ.
૩. Note on Field Instructions, V.P.Bet, TAPASWEE, Avanti Nagar, Solapur, Maharashtra, 1989.
૪. Fieldwork Supervision, Delhi School of Social Work, Delhi University, Delhi, 1957.
૫. Fifty Years of Social Work Education in India, K.K.Jacob.
૬. "A Critical Study of Fieldwork Training in Social Work Education in Shivaji University", B.T.Lawani, Kolhapur (Unpublished M. Phil Dissertation), 1989.
૭. Sixty Years of Social Work Education, MASWE, Nagpur, 1995.
૮. Fieldwork and Social Work, M.V. and S.N. Rao, Murthy, Waltair, Department, of Sociology and Social Work, 1970.
૯. Continuity and Change in Indian Society, Bindeshwar Pathak, Concept Publishing Company, New Delhi, 1998.
૧૦. Fieldwork Training in Social Work Education, K.G. and B.T. Lawani, Pathan, Bharati Vidyapeeth, Bijapur Road, Solapur, Maharashtra, 1990.
૧૧. Fieldwork in Social Work Education R.R..Singh, (A Perspective for Human Services Profession), Concept Publication Co., New Delhi, 1985.
૧૨. The Fieldworkers and the Field, M.N.Srinivas, Delhi, Oxford University Press, 1983.
૧૩. Note on Fieldwork Training in Social Work, I.S.Subhedar, SWASS, 7, Namrata Appt. Kadamwadi Road, Maharashtra, 1988.

એમ.એસ.ડબલ્યુ.

સેમેસ્ટર - ૨

પેપર નંબર: ૨૦૧ સમાજકાર્ય સંશોધન:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૪

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણિક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
એકમ: ૧	૧.૧ સંશોધનનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૧.૨ સમાજકાર્ય સંશોધનનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૧.૩ સમાજકાર્ય સંશોધનનું મહત્વ. ૧.૪ સમાજકાર્ય સંશોધનના સોપાનો. ૧.૫ ઉપકલ્પનાનો અર્થ , લક્ષણો અને સ્ત્રોત.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ સંશોધનના પ્રકારો. ૨.૨ વિજ્ઞાનનો અર્થ અને લક્ષણો. ૨.૩ વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનો અર્થ અને લક્ષણો. ૨.૪ માહિતીનો અર્થ - (૧) ગૌણ માહિતી (૨) પ્રાથમિક માહિતી. ૨.૫ ગૌણ માહિતીના સ્ત્રોતો.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ પ્રાથમિક માહિતીના સ્ત્રોતો. ૩.૨ સમષ્ટિનો અર્થ અને પ્રકારો. ૩.૩ નિદર્શનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ. ૩.૪ નિદર્શનો પ્રકાર - બિનચદચ્છ નિદર્શ. ૩.૫ નિદર્શનો પ્રકાર - ચદચ્છ નિદર્શ.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ નિરીક્ષણ પદ્ધતિનો અર્થ / પ્રકારો / લક્ષણો / ઉપયોગીતા / મર્યાદાઓ. ૪.૨ પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિનો અર્થ / લક્ષણો / ઉપયોગીતા / મર્યાદાઓ / પ્રકારો. ૪.૩ મુલાકાત પદ્ધતિનો અર્થ / લાક્ષણિકતા - મુલાકાત અનુસૂચિનો અર્થ / લક્ષણો / મુલાકાતના પ્રકારો / ઉપયોગીતા / મર્યાદાઓ. ૪.૪ પરિવર્તનોનો અર્થ / પ્રકારો. ૪.૫ માહિતીનું વર્ગીકરણનો અર્થ અને પ્રકારો.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ માહિતીનું સંકેતીકરણનો અર્થ અને પ્રકારો. ૫.૨ આવૃત્તિ વિતરણ. ૫.૩ કોષ્ટક દ્વારા માહિતીની રજૂઆત. ૫.૪ મધ્યક, મધ્યસ્થ, બહુલક. ૫.૫ સમાજકાર્ય સંશોધનમાં અહેવાલ લેખનના તબક્કાઓ.	૧૦	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા	૨૦ ગુણ
૨. અસાઈનમેન્ટ, વૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોર્જેક્ટ વગેરે.	૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ:	૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ, પ્રો.એ.જી.શાહ, જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ
૨. સમાજશાસ્ત્રની સંશોધન પદ્ધતિઓ અને આંકડાશાસ્ત્રીય વિશ્લેષણ, પ્રો.એ.જી.શાહ, જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ
૩. સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ, સ્વ.ડો.અરવિંદરાય દેસાઈ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૪. **સામાજિક સંશોધન, રામ અહુજા, રાવત પબ્લિકેશન્સ, જયપુર ઓ. ઇડી**
૫. **સામાજિક સંશોધન, રામ અહુજા, રાવત પબ્લિકેશન્સ, જયપુર ઓ. ઇડી**
૬. **સામાજિક સંશોધન, સ્વ.ડો. સાંકલ, દાસ, જયપુર અહુજા રાવત પબ્લિકેશન્સ, નવ ડેલ્હી**
૭. **સામાજિક સંશોધન, સ્વ.ડો. સાંકલ, દાસ, જયપુર અહુજા રાવત પબ્લિકેશન્સ, નવ ડેલ્હી**
૮. Research Methods, Ram Ahuja, Rawat Publications Jaipur and New Delhi.
૯. Designs Of Social Research, D.K. Lal Das, Rawat Publications Jaipur and New Delhi.
૧૦. Research Methodology, C.R. Kothari, new age international private limited publisher, New Delhi.
૧૧. Practice of Social Research, Lal Das DK, Rawat Publications Jaipur and New Delhi.

પેપર નંબર: ૨૦૨ વિકાસાત્મક અને કલ્યાણકારી સેવાઓનું સંચાલન:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૪

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
એકમ: ૧	૧.૧ સમાજકાર્ય, સમાજકલ્યાણ, સમાજસુરક્ષા, સામાજિક પરિવર્તન, સામાજિક શિક્ષણ, સામાજિક આયોજન, સામાજિક નીતિનો ખ્યાલ અને અર્થ ૧.૨ સમાજકલ્યાણ વહીવટનો અર્થ અને ખ્યાલ ૧.૩ સમાજકલ્યાણ વહીવટના પાસાઓ ૧.૪ ભારતમાં સમાજકલ્યાણ વહીવટ અને માળખું ૧.૫ સમાજકલ્યાણ વહીવટમાં પડતી મુશ્કેલીઓ.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૧.૧ વિકાસાત્મક અને કલ્યાણકારી સેવામાં સરકાર, સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ અને કંપનીઓની ભૂમિકા/કામગીરી. ૨.૨ સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને લક્ષણો. ૨.૩ સ્વૈચ્છિક સંસ્થાના પ્રકાર. ૨.૪ ભારતમાં સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની અસરકારકતા. ૨.૫ સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની સમસ્યાઓ અને પડકારો.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ સંસ્થાના નાણાકિય સાધનો. ૩.૨ સંસ્થાનું અંદાજપત્ર. ૩.૩ સંસ્થાનું ઓડીટ. ૩.૪ સંસ્થાઓની ઔપચારિક વ્યવસ્થાતંત્રના કાર્યો. ૩.૫ સંસ્થાકિય વાતાવરણ અને કાર્ય સંસ્કૃતિ.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ પ્રયોજના દરખાસ્તનો ખ્યાલ, તેની જરૂરીયાત. ૪.૨ પ્રયોજના દરખાસ્ત માળખું. ૪.૩ પ્રોજેક્ટ વ્યવસ્થાપન. ૪.૪ કાર્યક્રમ દસ્તાવેજીકરણ અને વાર્ષિક અહેવાલ. ૪.૫ સંસ્થાઓમાં ટીમવર્ક.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ સંસ્થા અને એકીડીટેશન. ૫.૨ મુંબઈ સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ રજીસ્ટ્રેશન એક્ટ - ૧૯૫૦ ૫.૩ સોસાયટી રજીસ્ટ્રેશન એક્ટ-૧૯૬૦. ૫.૪ ટ્રેડ યુનિયન/કંપની ૨૫(એ)/કોઓપરેટીવ એક્ટ. ૫.૫ એફ.સી.આર.એ, કરવેરા મુક્તિ અને સંસ્થા.	૧૦	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા ૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોજેક્ટ વગેરે. ૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ: ૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. વ્યાવસાયિક સમાજકાર્યના આધારસ્તંભો, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર, ડૉ. આમ્રાપાલી મર્યટ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૩. સંચાલન નવા ખ્યાલો અને દિશાઓ, ડૉ. રમણીક જે. યાદવ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૪. પ્રયોજના દરખાસ્ત, જનપથ અમદાવાદ.
૫. સમજ કલ્યાં પંચાસ, ડાહ્યાપાલ વાઘેલા, ઇબાર ઇન્ડિયા અકાદમી, પૃથ્વી
૬. સમજ કાર્યકરો, ડાહ્યાપાલ વાઘેલા, ઇબાર ઇન્ડિયા અકાદમી, પૃથ્વી
૭. વર્તમાન સમજ કલ્યાં પંચાસ, ડાહ્યાપાલ વાઘેલા, ઇબાર ઇન્ડિયા અકાદમી, પૃથ્વી
૮. નામ ઓન જી આઈબી, નામ પી ઇકેન, નેટવર્ક
૯. વ્યાવસાયિક સમજ કાર્યકરો [નામકાંડ, ગુણ સંબંધ પી ઇકેન, ૧૦૦]
૧૦. સમજ કાર્યકરો પાઠ્ય આજ્ઞા પાઠ્ય, વર્તમાન સંસ્કૃત, ૧૦૦]
૧૧. સમજ કાર્યકરો પાઠ્ય આજ્ઞા પાઠ્ય, વર્તમાન પંચાસ, ૧૦૦]
૧૨. સમજ કાર્યકરો ઓ. આઈબી, કૃષિ સંસ્કૃત, નવ જ્યાં સિમ્લ પી ઇકેન, ૧૦૦]
૧૩. સમજ કાર્યકરો ઓ. પી. આઈબી, ઇન્સાઈન્ટ આઈબી, ઇબીઆઈબી ૧૦૦]
૧૪. સમજ કાર્યકરો આઈબી, કૃષિ સંસ્કૃત પંચાસ, ૧૦૦]
૧૫. સમજ કાર્યકરો પીરુ, ડાહ્યાપાલ વાઘેલા, આઈબી આઈબી, ૧૦૦]
૧૬. Nabhi's Handbook for NGOs Vol; 1/2, Nabhi Publication, New Delhi.
૧૭. Organizational Behaviour, Jit Chadani, Vikas Publishing house pvt ltd, New Delhi.
૧૮. Role in N.G.O. IN Development of Social System, O.P. Goel
૧૯. Social work an integrated approach, Sanjay Bhattacharya, Deep and Deep Publications, Delhi.
૨૦. Introduction of Social Welfare, Friedlander Walter A., Prentice Hall inc., New york.
૨૧. Formation & Management of Trust, Nabhi Publication, New Delhi.

પેપર નંબર: ૨૦૩ સંકલિત પદ્ધતિ:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૪

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
એકમ: ૧	૧.૧ સંકલિત પદ્ધતિનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૧.૨ સંકલિત પદ્ધતિની ઐતિહાસિક સમાલોચના. ૧.૩ સંકલિત પદ્ધતિના કાર્યો. ૧.૪ કાર્યના સંદર્ભમાં હેતુ પ્રધાન સંબંધો તથા પ્રકાર- સહકાર, વાટાઘાટ અને સંઘર્ષ ૧.૫ સંસ્થાના મૂળભૂત અંગો.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ સંકલિત પદ્ધતિના તંત્રો (૧) સામાજિક તંત્ર. ૨.૨ સેવાર્થી તંત્ર. ૨.૩ લક્ષ્યાંક તંત્ર. ૨.૪ પરિવર્તન એજન્ટ તંત્ર. ૨.૫ કાર્ય તંત્ર.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ વ્યવસાયિક તંત્ર. ૩.૨ સંકલિત પદ્ધતિમાં સમસ્યા નિવારણની પ્રક્રિયા- આરંભનો તબક્કો. ૩.૩ સંકલિત પદ્ધતિમાં સમસ્યા નિવારણની પ્રક્રિયા-શોધ/તપાસ કરવાનો તબક્કો ૩.૪ સંકલિત પદ્ધતિમાં સમસ્યા નિવારણની પ્રક્રિયા- આકરણીનો તબક્કો ૩.૫ સંકલિત પદ્ધતિમાં સમસ્યા નિવારણની પ્રક્રિયા- કરારનો તબક્કો.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ સંકલિત પદ્ધતિમાં સમસ્યા નિવારણની પ્રક્રિયા- પરિવર્તન માટે કાર્ય કરવું અને મૂલ્યાંકનનો તબક્કો. ૪.૨ સંકલિત પદ્ધતિમાં સમસ્યા નિવારણની પ્રક્રિયા- મદદના અંતનો તબક્કો. ૪.૩ સંકલિત પદ્ધતિની કુશળતાઓ; સંબંધ સ્થાપન - શરૂઆતનો હેતુ વર્ણવવો- સેવાર્થીની ભૂમિકા નિર્ધારિત કરવાની કુશળતાઓ. ૪.૪ સંકલિત પદ્ધતિની કુશળતાઓ; પ્રતિપુષ્ટિ મેળવવાની કુશળતા - પ્રશ્ન પૂછવાની કુશળતા-સ્પષ્ટતા મેળવવાની કુશળતા. ૪.૫ સંકલિત પદ્ધતિની કુશળતાઓ; વિષયવસ્તુને પ્રતિબિંબિત કરવાની કુશળતા- લાગણીને પ્રતિબિંબિત કરવાની કુશળતા - વર્ણનાત્મક માહિતીને આયોજિત કરવાની કુશળતા.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ સંકલિત પદ્ધતિની કુશળતાઓ - કામચલાઉ આકરણી કરવાની કુશળતા - મુદ્દો / સમસ્યાને પ્રતિબિંબિત કરવી - સમસ્યા ઓળખવાની કુશળતા ૫.૨ સંકલિત પદ્ધતિની કુશળતાઓ; કાર્ય કરવા માટેના મુદ્દાઓની સ્પષ્ટતા કરવાની કુશળતા-દ્યેયો સ્થાપિત કરવાની કુશળતા - કાર્યઆયોજન વિકાસાવવાની કુશળતા. ૫.૩ સંકલિત પદ્ધતિની કુશળતાઓ; ક્રિયાના પગલા નક્કી કરવાની કુશળતા - પરિવર્તન માટે કાર્ય કરવાની કુશળતા - મૂલ્યાંકનની કુશળતા. ૫.૪ સંકલિત પદ્ધતિની કુશળતાઓ; મદદના અંતની કુશળતા - પ્રત્યાયનની કુશળતા ૫.૫ સંકલિત પદ્ધતિની કુશળતાઓ; મુલાકાત કરવાની કુશળતા - અહેવાલ રાખવાની કુશળતા.	૧૦	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા	૨૦ ગુણ
૨. અસાધનમેન્ટ, વૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોજેક્ટ વગેરે.	૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ:	૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. વ્યાવસાયિક સમાજકાર્યના આધારસ્તંભો, ડૉ. આનંદી પટેલ, વ્યાવસાયિક અભિવૃત્તિ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. Generalist Social Work Practice, Karla Krogsrud Miley and Michael O'Melia, Allyn and Bacon, Boston.
૩. A Generalist Social Work Practice, Louise C. Johnson, Allyn and Bacon, Boston.
૪. Integrating social work method, specht and vicktry, national institute of social services library No. 31

પેપર નંબર: ૨૦૪ ગ્રામવિકાસ:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૪

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
એકમ: ૧	૧.૧ ગ્રામીણ સમુદાયની સમસ્યાઓ. ૧.૨ ગ્રામ વિકાસની વિભાવના અને મહત્વ. ૧.૩ ગ્રામ વિકાસમાં અવરોધક પરિબલો. ૧.૪ ભારતમાં ગ્રામ વિકાસ માટેના આઝાદી પહેલાના પ્રયત્નો ૧.૫ ગ્રામવિકાસની યોજનાઓ.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ આયોજિત ગ્રામ વિકાસની રણનીતિ. ૨.૨ આયોજિત ગ્રામ વિકાસના અભિગમો. ૨.૩ આયોજિત ગ્રામવિકાસની અસરો. ૨.૪ ભારતમાં ભૂમિ સંબંધિત સમસ્યાઓ ૨.૫ ભૂમિ સુધારનો અર્થ અને ભારતમાં ભૂમિ સુધારા માટેના પગલાની સમજૂતી.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ પંચાયતી રાજનો અર્થ અને ઉદ્દેશો. ૩.૨ ૭૩માં બંધારણીય સુધારા પહેલા અને પછીનું પંચાયતી રાજ. ૩.૩ પંચાયતી રાજમાં ગ્રામ પંચાયતનું માળખું. ૩.૪ ગ્રામ પંચાયતના ગ્રામ વિકાસના કાર્યો ૩.૫ પંચાયતી રાજની ગ્રામીણ સમાજ પર અસર.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ ગાંધીજીનો વિકેન્દ્રીત ગ્રામ વિકાસનો નમૂનો. ૪.૨ સહકારી પ્રવૃત્તિનો અર્થ અને સહકારી મંડળીના પ્રકારો. ૪.૩ ગ્રામ વિકાસમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની ભૂમિકા ૪.૪ ગ્રામ વિકાસમાં ICTRD (Information Communication Technology for Rural Development). ૪.૫ ગ્રામ વિકાસમાં PURA (Providing Urban Amenities in Rural Area).	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ લોક સહભાગીતાની વિભાવના અને મહત્વ. ૫.૨ સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી (P.R.A) ખ્યાલ, પ્રક્રિયા અને પદ્ધતિ. ૫.૩ ગ્રામીણ કાર્ય આયોજન (V.A.P) ખ્યાલ અને તબક્કાઓ. ૫.૪ માહિતી અધિકાર કાયદો- ૨૦૦૫ ૫.૫ ગ્રામ વિકાસના માપદંડો.	૧૦	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા ૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટક વગેરે. ૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ: ૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર, પ્રો. એ.જી. શાહ, જે.કે. દવે, અનડા, અમદાવાદ.
૨. સમાજશાસ્ત્ર, જે.કે. દવે, લિબર્ટી પબ્લીકેશન, અમદાવાદ.
૩. ભારતમાં ગ્રામવિકાસ, બાબુભાઈ અવરાણી અને બકુલભાઈ અવરાણી, અનડા, અમદાવાદ.
૪. ભારતીય ગ્રામ અર્થતંત્ર વિકાસના પરિપ્રેક્ષ્યમાં, દિલીપ આર. શાહ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૫. ભારતમાં પંચાયતી રાજ, પ્રા.બી.સી. શાહ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૬. ૭૩માં બંધારણીય સુધારા પશ્ચાદ ભારતમાં પંચાયતી રાજ, રમેશ મ. શાહ પ્રા. બળદેવ આગજા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૭. ગ્રામવિકાસની કલ્યાણકારી યોજનાઓની રૂપરેખા, સરદાર પટેલ રાજ્ય વહીવટી સંસ્થા, રાજ્ય ગ્રામ વિકાસ સંસ્થા, અમદાવાદ.
૮. પંચાયત નિયમો ભાગ ૧થી ૪, બિપિનચંદ્ર વેણવ, નવસર્જન પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૯. સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી, સીઈઈ, અમદાવાદ.
૧૦. ઇન્ડિયા ૨૦૨૦, એ.પી.જે. અબ્દુલ કલામ, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૧૧. લોક સહયોગથી વિકાસભણી, મનસુખ સલ્લા, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૧૨. વિકાસને વરેલા, સંજય દવે, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૧૩. લોક પ્રયાસ, સંજય દવે, ઉન્નતિ વિકાસ શિક્ષણ સંગઠન, અમદાવાદ.
૧૪. ગ્રામોન્નતી, રમણલાલ દેસાઈ, આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ.
૧૫. ગ્રામલક્ષ્મી, રમણલાલ દેસાઈ, આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ.
૧૬. માહિતીનો અધિકાર અધિનિયમ-૨૦૦૫, સામાન્ય વહિવટ વિભાગ ગુજરાત સરકાર.
૧૭. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઇન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૧૮. સમજ કાયદા સ્ક્રીપ્ટ્સ પર ડે આ સ્ક્રીપ્ટ્સ પર ડે, વાર્ત બ્લોક્સ, 1૧૧}
૧૯. સમજ કાયદા સ્ક્રીપ્ટ્સ પર ડે આ સ્ક્રીપ્ટ્સ પર ડે, વાર્ત બ્લોક્સ, 1૧૧}
૨૦. ગ્રામીણ સમજ કાયદા સ્ક્રીપ્ટ્સ પર ડે આ સ્ક્રીપ્ટ્સ પર ડે, વાર્ત બ્લોક્સ, 1૧૧}
૨૧. Functioning of panchayati raj system, Sisodia YS, , Rawat Publications, New Delhi
૨૨. Rural Economy and Society, Rao NS, Rawat Publications, New Delhi
૨૩. Technology and Ruaral Development, Balaramilu CH, Rawat Publications, New Delhi
૨૪. Rural Sociology, Doshi SL & Jain, Rawat Publications, New Delhi
૨૫. Social change through Land Reforms, Judge P., Rawat Publications, New Delhi
૨૬. Planning for Ruaral development administration, Sharma A et al, Rawat Publications, New Delhi
૨૭. Agrarian Transformation, Singh DK, Rawat Publications, New Delhi
૨૮. Integarated rural development programme, Ambedkar SN, Rawat Publications, New Delhi
૨૯. Rural social Transformation, Lal SK (ed), Rawat Publications, New Delhi
૩૦. Dairy cooperativization: An Instrument of Social change, Shah DR., Rawat Publications, New Delhi.
૩૧. Village Caste & Education, Anitha BK., Rawat Publications, New Delhi.
૩૨. Participatory Rural Appraisal: Methodology and application, Mukharjee N., Concept publishers, New Delhi.
૩૩. Rural Sociology, Anjana chaudhaary, Dominant publishers, New Delhi.
૩૪. Rural Development in India, C. narsimha rao, serial publications, New Dilhi.

પેપર નંબર: ૨૦૫ સામાજિક નીતિ, આયોજન અને વિકાસ:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૪

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
એકમ: ૧	૧.૧ સામાજિક નીતિનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને હેતુઓ. ૧.૨ સામાજિક નીતિની જરૂરિયાત. ૧.૩ સામાજિક નીતિ અને સામાજિક વિકાસ વચ્ચેનો સંબંધ. ૧.૪ સામાજિક નીતિ નિર્માણની પ્રક્રિયા ૧.૫ ભારતીય બંધારણના રાજ્યના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ ભારતમાં વિભાગીય સામાજિક નીતિઓ અને અમલીકરણ - શિક્ષણ, આરોગ્ય અને આવાસ. ૨.૨ ભારતમાં વિભાગીય સામાજિક નીતિઓ અને અમલીકરણ -સમાજકલ્યાણ. ૨.૩ ભારતમાં વિભાગીય સામાજિક નીતિઓ અને અમલીકરણ - સામાજિક સુરક્ષા. ૨.૪ ભારતમાં વિભાગીય સામાજિક નીતિઓ અને અમલીકરણ - મહિલાઓ, બાળકો, યુવાનો અને વૃદ્ધો ૨.૫ ભારતમાં વિભાગીય સામાજિક નીતિઓ અને અમલીકરણ - પુન: સ્થાપન.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ સામાજિક આયોજન અર્થ અને ઉદ્દેશ. ૩.૨ સામાજિક નીતિના સ્ત્રોત અને સાધન તરીકે આયોજન. ૩.૩ આયોજનનું ભારતીય બંધારણમાં સ્થાન અને આયોજન પંચનું કાયદાકીય સ્થાન. ૩.૪ ભારતમાં આયોજનનું માળખું અને પ્રક્રિયા ૩.૫ પંચવર્ષીય યોજનાઓની સમીક્ષા.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ ભારતમાં આયોજનનો ઐતિહાસિક સંદર્ભ. ૪.૨ ભારતમાં આયોજનનું અમલીકરણ પ્રક્રિયા. ૪.૩ ભારતમાં આયોજનની દેખરેખ પ્રક્રિયા. ૪.૪ ભારતમાં આયોજનની મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા. ૪.૫ ભારતીય આયોજન સંદર્ભમાં પંચવર્ષીય યોજનાની સમીક્ષા.	૧૦	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ સામાજિક વિકાસનો ખ્યાલ. ૫.૨ સામાજિક વિકાસના અભિગમો. ૫.૩ સામાજિક વિકાસના માપદંડો/સૂચકો ૫.૪ ભારતમાં સામાજિક વિકાસ રણનીતિ ૫.૫ વિકાસ અને તેને સ્પર્શતા અદ્યતન દસ મૂલ્યો.	1. ૧૦	2. ૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા ૨૦ ગુણ
૨. અસાધનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોજેક્ટ વગેરે. ૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ: ૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. સમાજશાસ્ત્ર, જે.કે. દવે, લિબર્ટી પબ્લીકેશન, અમદાવાદ.
૨. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાયદાઓ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૩. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાનૂનીકરણ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૪. સામાજિક સમસ્યાઓ, ડૉ.હર્ષિદા દવે, યુ.ગ્રાં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ.
૫. ભારતના આર્થિક વિકાસની સમસ્યાઓ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૬. ગ્રામી સમજ્યા ડાસજીવ મહાન, આજી પીઠ કાન હાંસ, ન[RdLI I
૭. સમજ્યાકારકેશ, ડાસજીવ મહાન, ડાસજીવ મહાન, સસાન, 1 qn}
૮. વિકાસ કા સમજ્યાકારકેશ, રાવ રામ મહેશ, આજી પીઠ કાન હાંસ, ન[RdLI I
૯. સમજ્યાકારકેશ પા-ડે આજીવ મહાન, વાત બા સસર, 1 qn}
૧૦. સમજ્યાકારકેશ ઓ. પાસન, કુર શિત્લા પાસન કાં, 1 qn}
૧૧. સમજ્યાકારકેશ રામ આજી, રાવ પીઠ કાન, ન[RdLI I
૧૨. Social policy and social development in India, Kulkarni P.D., Association of schools of social work in India, Madras.
૧૩. social policy in India, Kulkarni P.D., McGraw Hill book company.
૧૪. Public policy and policy analysis in India, Ganapathy R.S., Sage publication, Delhi.
૧૫. Social Intervention for justice, Hebsur R.K., TISS, Bombay.
૧૬. Top policy Makers in India, Mathur K. Bjorkman, concept publishing co., New Delhi.
૧૭. Policy analysis and problem-solving for social systems, Rastogi PN, sage publication, New Delhi.
૧૮. Social Policy: The means and ends question, rao v., Indian journal of public administration, vol L. No. 1, Jan- March 1994.
૧૯. Participatory Rural Appraisal: Methodology and application, Mukharjee N., Concept publishers, New Delhi.
૨૦. Planning in India: The challenge for the nineties, Ghosh A., Sage publication, New Delhi.
૨૧. Rural Development (vol. 1), Desai V., Himalaya Publishing House, Mumbai.
૨૨. Human Development Reports, UNDP.
૨૩. Towards people centred development, Desai Murli, Monterio Anjali, Narayan Lata, TATA Institute of social sciences, Mumbai.

પેપર નંબર: ૨૦૬ ક્ષેત્રકાર્ય:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૧૦

Break up of Continuous Internal Evaluation:

ક્રમ	નિર્ણાયક	મૂલ્યાંકનનો આધાર	ગુણ ભાર
૧	સંયોજક	સમજણ, વિષયસજ્જતા	૧૦
૨	માર્ગદર્શક	દૈનિક અહેવાલ, વાર્ષિક અહેવાલ, ખાનગી મૂલ્યાંકન, નિયમિતતા, વર્તણૂક, કાર્યદક્ષતા, સમજણ વગેરે.,	૨૦
કુલ			૩૦

કુલ ગુણ: ૩૦

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઇન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૨. સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી, સીઈઈ, અમદાવાદ.
૩. Note on Field Instructions, V.P.Bet, TAPASWEE, Avanti Nagar, Solapur, Maharashtra, 1989.
૪. Fieldwork Supervision, Delhi School of Social Work, Delhi University, Delhi, 1957.
૫. Fifty Years of Social Work Education in India, K.K.Jacob.
૬. "A Critical Study of Fieldwork Training in Social Work Education in Shivaji University", B.T.Lawani, Kolhapur (Unpublished M. Phil Dissertation), 1989.
૭. Sixty Years of Social Work Education, MASWE, Nagpur, 1995.
૮. Fieldwork and Social Work, M.V. and S.N. Rao, Murthy, Waltair, Department of Sociology and Social Work, 1970.
૯. Continuity and Change in Indian Society, Bindeshwar Pathak, Concept Publishing Company, New Delhi, 1998.
૧૦. Fieldwork Training in Social Work Education, K.G. and B.T. Lawani, Pathan, Bharati Vidyapeeth, Bijapur Road, Solapur, Maharashtra, 1990.
૧૧. Fieldwork in Social Work Education R.R.Singh (A Perspective for Human Services Profession), Concept Publication Co., New Delhi, 1985.
૧૨. The Fieldworkers and the Field, M.N.Srinivas, Delhi, Oxford University Press, 1983.
૧૩. Note on Fieldwork Training in Social Work, I.S.Subhedar, SWASS, 7, Namrata Appt. Kadamwadi Road, Maharashtra, 1988.

પેપર નંબર: ૨૦૭ ગ્રામ શિક્ષિત:

કુલ ગુણ: ૫૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૩૫ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૧૫ ગુણ

કેડીટ-૨

Break up of Continuous Internal Evaluation:

ક્રમ	નિર્ણાયક	મૂલ્યાંકનનો આધાર	ગુણભાર
૧	સંયોજક	કામગીરી, જવાબદારી, નિયમિતતા, સમજ વર્તણૂક, અહેવાલ	૫
૨	માર્ગદર્શક		૧૦
કુલ			૧૫

કુલ ગુણ: ૧૫

એમ.એસ.ડબલ્યુ.

સેમેસ્ટર - ૩

પેપર નંબર: ૩૦૧ પર્યાવરણ અને આપત્તિ વ્યવસ્થાપન

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૩

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
પર્યાવરણ			
એકમ: ૧	૧.૧ પર્યાવરણનો અર્થ અને અભ્યાસનું મહત્વ. ૧.૨ પર્યાવરણની આવરણીય રચનાઓ. ૧.૩ જૈવ વૈવિધ્યનો ખ્યાલ અને મહત્વ. ૧.૪ પર્યાવરણના સિદ્ધાંતો. ૧.૫ પ્રદુષણથી માનવ સંસ્કૃતિ પર થયેલી અસરો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ પ્રદુષણનો અર્થ અને પ્રદુષણના કારણો ૨.૨ પ્રદુષણના પ્રકારો અને તેને અટકાવવાના ઉપાયો ૨.૩ પર્યાવરણની વૈશ્વિક સમસ્યાઓ ૨.૪ પર્યાવરણની ચળવળો ૨.૫ પર્યાવરણને પ્રદુષીત કરવામાં માનવ હસ્કતોનો ફાળો અને તેના જતન માટેના પ્રયત્નો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ ઉર્જાનો અર્થ અને તેનો ઇતિહાસ. ૩.૨ પુનઃપ્રાપ્ય ઉર્જાના સ્ત્રોતો અને તેનું મહત્વ. ૩.૩ વિવિધ ઉર્જા સ્ત્રોતોના ઉપયોગથી પર્યાવરણીય અસરો. ૩.૪ પર્યાવરણના કાયદાઓ - વન્યજીવન સંરક્ષણ અધિનયમ-૧૯૭૨, પર્યાવરણ (સંરક્ષણ) અંગે કાયદો-૧૯૮૬, જંગલ જાળવણી અધિનિયમન - ૧૯૮૦, જળ પ્રદુષણ નિયંત્રણ કાયદો - ૧૯૭૧, હવા પ્રદુષણ નિયંત્રણ કાયદો - ૧૯૮૧ ૩.૫ પુનઃ પ્રાપ્ય ઉર્જાના સ્ત્રોતો અને પુનઃપ્રાપ્ય ઉર્જાના સ્ત્રોતો વચ્ચે તફાવત	૧૨	૬ + ૧૪
આપત્તિ વ્યવસ્થાપન			
એકમ: ૪	૪.૧ આપત્તિનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૪.૨ આપત્તિના પ્રકારો (૧) કુદરતી આપત્તિઓ ૨) માનવસર્જીત આપત્તિઓ. ૪.૩ આપત્તિ દ્વારા માનવજીવન પર થતી અસરો ૪.૪ આપત્તિ વ્યવસ્થાપનનો અર્થ, ખ્યાલ અને લાક્ષણિકતાઓ ૪.૫ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન નીતિ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન - આપત્તિ પહેલાં. ૫.૨ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન - આપત્તિ દરમિયાન. ૫.૩ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન - આપત્તિ પછી. ૫.૪ રાષ્ટ્રીય/ગુજરાત સ્ટેટ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન ઓથોરીટીનું માળખું અને કાર્ય ૫.૫ આપત્તિ વ્યવસ્થાપન ક્ષેત્રે સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની ભૂમિકા.	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા	૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટક વગેરે.	૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ:	૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

પર્યાવરણ

૧. સમાજ અને પર્યાવરણ, ડૉ. જે.સી. પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. ૫ પર્યાવરણનો પ., હસીશ નાયક, નવભારત પ્રકાશન મંદિર, અમદાવાદ.
૩. પ્રદુષિત પર્યાવરણ, નગીન મોદી, આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૪. પ્રદુષણનો અજગર, નગીન મોદી, આર.આર. શેઠ કંપની, અમદાવાદ.
૫. પ્રદુષણ; જગતનું મહાન દુષણ, યોગેન્દ્ર જાની, આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૬. માનવ અને પર્યાવરણ, ડૉ. નિલેન્દ્ર દિક્ષિત, અરૂણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૭. પર્યાવરણ સાથી, રમેશ સાવલીયા, પર્યાવરણ શિક્ષણ કેન્દ્ર, અમદાવાદ
૮. પ્રદુષણથી બચીએ, પર્યાવરણને ઓળખીએ, દિનેશ દેસાઈ, રન્નાદે પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૯. પર્યાવરણ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૦. સામાજિક ક્ષેત્ર અને પર્યાવરણનું અર્થશાસ્ત્ર, ડૉ. બી.કે ભટ્ટ, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૧૧. ચાલો જાગીએ પર્યાવરણને બચાવીએ, ડૉ. રમેશચંદ્ર જે. ભાયાળી, પ્રવીણ પુસ્તક ભંડાર રાજકોટ.
૧૨. પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર, ડૉ. સુમન ચૌધરી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૩. કુદરતી સંપત્તી વિકાસ અને વ્યવસ્થાપન, બાલુભાઈ અવરાળી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૪. પર્યાવરણ અને ભૂકંપ ઇજનેરી, ડૉ. એમ.બી. ગોહિલ, અતુલ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૫. પર્યાવરણીય કાયદો, ડૉ. બી.એમ. શુક્લ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૬. પર્યાવરણ કાયદોઓ, પ્રિન્સીપાલ એ.એન. કારીયા, પ્રા. સી.આર. દાવડા, સી. જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ.
૧૭. પર્યાવરણનું પારાયણ:- ડૉ. નગીન મોદી, આર.આર. શેઠ કંપની, અમદાવાદ.
૧૮. પર્યાવરણ વિજ્ઞાન અભ્યાસક્રમ:- ડૉ. અરૂણ દવે.
૧૯. પર્યાવરણમાં માનવીનો હસ્તક્ષેપ:- રમેશ પટેલ
૨૦. પર્યાવરણની સમસ્યાઓ:- એમ.જી.પારેખ
૨૧. પર્યાવરણકે સામાજિક આચાર:- એચ.એલ.શર્મા.
૨૨. પર્યાવરણ અધ્યયન:- અમીતકુમાર
૨૩. વેદોમે પર્યાવરણ:- દયા દવે.
૨૪. પર્યાવરણવાદ, રાજકારણ, ઇકોલોજી અને વિકાસ:- પ્રવીણ ન. શેઠ.
૨૫. પર્યાવરણ શિક્ષા:- રામજી ચાદવ
૨૬. બીજનેશ મેનેજમેન્ટ:- પોપ્યુલર પ્રકાશન
૨૭. **wartly A&A On pyar` r9a raj Fish, t` wart s6, Al vr**
૨૮. Fundamentals Of Environment Science: R.R.Das
૨૯. Concept of Ecology: Edward J. Kormondy
૩૦. Environmental Movement in India: S.N.Pawar
૩૧. Environment Study: Dr.Manju Sinh
૩૨. Environmental Management:- Dr. manju Sinh

ડિઝાસ્ટર

૧. ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ, રમણીકાલલ જે.ચાદવ, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૨. પર્યાવરણ અને ભૂકંપ ઇજનેરી, ડૉ.એમ.બી.ગોહિલ, અતુલ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૩. અગમચેતી, ઉન્નતિ વિકાસ શિક્ષણ સંગઠન, અમદાવાદ.
૪. આપતિ પ્રબંધન; કાયદાકીય જોગવાઈ અને નીતિઓ, ઉન્નતિ વિકાસ શિક્ષણ સંગઠન, અમદાવાદ.
૫. દુષ્કાળ પ્રતિકાર માટે ક્ષમતા વર્ધન અભિગમ, ભીમસી આહિર, વીરડા, અમદાવાદ.
૬. Natural Disaster, Joint Assistant Centre, Adhyatma Sadhana Kendra, New Delhi.
૭. Challenge and Response, Gangrade, K.D.and Dhadde, Rachna Publication, Delhi.
૮. Community based disaster preparedness, disaster preparedness respone group, unnti concern works wide India.
૯. Disaster risk redaction, unnti, ahemadabad.

પેપર નંબર: ૩૦૨ વસ્તી અને આરોગ્ય:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૩

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
વસ્તી			
એકમ: ૧	૧.૧ વસ્તીનો અર્થ , વસ્તીશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્વ. ૧.૨ વસ્તી વૃદ્ધિને અસર કરતા પરિબલો. ૧.૩ વસ્તી વૃદ્ધિને અસર કરતા પરીબલોનો ઉકેલ. ૧.૪ વસ્તી શિક્ષણનો અર્થ અને વસ્તી શિક્ષણ કાર્યક્રમોની જરૂરીયાત. ૧.૫ વસ્તી વૃદ્ધિના કારણે ઉદ્ભવતી સમસ્યાઓ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ કુટુંબ નિયંત્રણનો અર્થ અને તેનો ખ્યાલ. ૨.૨ વસ્તી નિયંત્રણનો અર્થ અને તેની લાક્ષણિકતાઓ. ૨.૩ કુટુંબ નિયંત્રણના અભિગમો. ૨.૪ પુરૂષ સંતતી નિયમનના સાધનો. ૨.૫ સ્ત્રી સંતતી નિયમનના સાધનો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ વસ્તી નીતિનો અર્થ અને તેની ઉપયોગીતા. ૩.૨ વસ્તી નીતિના પાસા તરીકે જન્મદરનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૩.૩ મૃત્યુદરનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૩.૪ પ્રજનનશિલતાનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૩.૫ બાળમૃત્યુ દરનો અર્થ અને ખ્યાલ.	૧૨	૬ + ૧૪
આરોગ્ય			
એકમ: ૪	૪.૧ આરોગ્યનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૪.૨ રોગ એક સામાજિક વિચલન. ૪.૩ સામુદાયિક આરોગ્ય. ૪.૪ સારા આરોગ્ય માટેના જવાબદાર પરિબલો અને સામાન્ય નિયમો. ૪.૫ હોસ્પિટલના કાર્યો અને મેડિકલ સમાજકાર્યકરની ભુમિકા.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ માનસિક આરોગ્યનો અર્થ, અને ખ્યાલ, મનોચિકિત્સા સમાજકાર્ય અને તેની ભુમિકા. ૫.૨ ડોક્ટર અને દર્દી વચ્ચેના આંતરસબંધો. ૫.૩ જાહેર આરોગ્ય સેવાનું માળખું. ૫.૪ વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા (WHO) અને તેના કાર્યો. ૫.૫ રાષ્ટ્રીય આરોગ્ય નીતિ અને કાર્યક્રમો.	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા	૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, વૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટક વગેરે.	૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ:	૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

વસ્તી

૧. વસ્તી એક સામાજિક સમસ્યા, ડૉ.ચંદ્રિકા રાવલ, ડૉ.શૈલજા ધ્રુવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૨. વસ્તી શિક્ષણ અને વિકાસ, ધવલ પટેલ, અમર પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૩. વસ્તીશાસ્ત્ર, ડૉ.બી.કે.ભટ્ટ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૪. ભારતીય વસ્તી અને સમાજ, ડૉ.આમ્રપાલી મર્યન્ટ, ડૉ.બી.કે.ભટ્ટ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૫. વસતિનું વિજ્ઞાન, યોગેશ કોઠારી, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૬. વસ્તી શિક્ષણનો પરિચય, ડૉ.યોગેશ કોઠારી, અમી પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૭. વસ્તી શિક્ષણ, ડૉ.બી.કે.ભટ્ટ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૮. ભારતમાં શહેરી કુટુંબ અને કુટુંબનિયોજન, ડૉ.અક્ષયકુમાર દેસાઈ, આર.આર.શેઠની કંપની, મુંબઈ.
૯. વસ્તી સમસ્યા: સામાજિક દ્રષ્ટિએ, ડૉ.નિરંજના પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૦. વસ્તી વિષયક ભૂગોળ, ડૉ.મંબુલાબેન દવે, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૧૧. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર અને ભારતમાં કુટુંબનિયોજન, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૧૨. વસ્તી અને સમાજ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૧૩. વસતિ શિક્ષણ અને આરોગ્ય શિક્ષણ, પ્રા.કેશવલાલ પટેલ, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૧૪. વસ્તી સમસ્યા:- યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૧૫. વસ્તી નું વિજ્ઞાન:- યોગેશ કોઠારી
૧૬. વસ્તી શિક્ષણનો પરિચય:- યોગેશ કોઠારી
૧૭. વસ્તી શિક્ષણ, જીવનની ગુણવત્તાનું શાસ્ત્ર:- ડૉ.બી.જે.જાગાણી.
૧૮. વસ્તી એક સામાજિક સમસ્યા:- ડૉ. ચંદ્રિકા રાવલ
૧૯. વસ્તી શિક્ષણ ગ્રંથમાળા ભાગ:-૧ થી ૫:-ડૉ.પી.જી.પટેલ
૨૦. The Population Of India and Pakistan, Davis, Kingsiey, Princeton University Press.
૨૧. Population Problem, Agarwal, S.N., Tata Mcgraw Hill, New Delhi

આરોગ્ય

૧. તમે અને તમારું આરોગ્ય, ભાવે વી.એન., નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ ઇન્ડિયા, નવીદિલ્હી.
૨. આરોગ્યની આસપાસ, ઇન્ડિયન મેડિકલ એસોસિએશન, મોરબી બ્રાન્ચ.
૩. ચિકિત્સા સામાજિક વિજ્ઞાનની રૂપરેખા:- અખીલેશલાલ શ્રીવાસ્તવ
૪. **icikTs a smj iv) an kl =prqa Aqll & dvstv**
૫. **smj kayRke96. DdRirixkum, jtrpde ihNil, sS4an, l qn}**
૬. Preventive and Social Medicine, K.Park, M/S.Banarasilal Bhanot, Jabalpur.
૭. Health Charts & Tables For you, M.K.Gupta, Pustak Mahal, Delhi.
૮. Community Health: Dr. Vimlesh kumari
૯. Public Health , Family Welfare & Population Planning: Dr.Govind Prasad
૧૦. Child Survival, Health & Social Work Intervention: Premanand Choudhari
૧૧. Health by the People: V. Sujatha
૧૨. Medical Sociology : G.stanly Jaya kumar
૧૩. Heath Dynamics & Marginalised Communities: Mohommad Akram
૧૪. Social Work In Health Care: Kay W. Davidson
૧૫. Anatomy for para medical student: Annamma Paul
૧૬. Primary Health Care: S.Nagendra Ambedkar
૧૭. Community Health Nursing: B.Shrithier Rao
૧૮. Community Participation in Health Management: Sujata K. Das
૧૯. Community Health: Dr. Vimlesh kumari
૨૦. Public Health , Family Welfare & Population Planning: Dr.Govind Prasad
૨૧. Child Survival, Health & Social Work Intervention: Premanand Choudhari
૨૨. Health by the People: V. Sujatha
૨૩. Medical Sociology : G.stanly Jaya kumar
૨૪. Heath Dynamics & Marginalised Communities: Mohommad Akram
૨૫. Social Work In Health Care: Kay W. Davidson

પેપર નંબર: 303 કુટુંબ, મહિલા અને બાળકલ્યાણ:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૩

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
કુટુંબ કલ્યાણ			
એકમ: ૧	૧.૧ કુટુંબનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૧.૨ કુટુંબની લાક્ષણિકતાઓ. ૧.૩ કુટુંબના પ્રકારો. ૧.૪ કુટુંબના કાર્યો. ૧.૫ કુટુંબ સંસ્થામાં આવેલ પરિવર્તન.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ કુટુંબમાં પરિવર્તન લાવતા પરિબલો. ૨.૨ કુટુંબનું વિકાસચક્ર. ૨.૩ કુટુંબ સંસ્થા તુટવાના કારણો. ૨.૪ કુટુંબની રચનાતંત્રના પાસાઓ. ૨.૫ કુટુંબ અને લૈંગિકતાના પ્રશ્નો.	૧૨	૬ + ૧૪
મહિલા કલ્યાણ			
એકમ: ૩	૩.૧ સ્ત્રીનો સામાજિક દરજ્જો તેનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૩.૨ પ્રાચીન યુગમાં સ્ત્રીનો દરજ્જો. ૩.૩ મધ્ય યુગમાં સ્ત્રીનો દરજ્જો. ૩.૪ બ્રિટિશ યુગમાં સ્ત્રીનો દરજ્જો. ૩.૫ નારી ચળવળનો અર્થ અને નારી ચળવળના પ્રવાહો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ ભારતમાં નારી ચળવળ. ૪.૨ જેન્ડરનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૪.૩ જેન્ડર અસમાનતાના આધારો. ૪.૪ મહિલાઓ માટેની કાનૂની જોગવાઈઓ- ઘરેલું હિંસાનો કાયદો-૨૦૦૫, હિંદુમેરેજ એક્ટ-૧૯૫૫, સ્પેશ્યલ મેરેજ એક્ટ-૧૯૫૪, મેડિકલ ટર્મિનેશન ઓફ પ્રગનેન્સી એક્ટ-૧૯૭૧, દહેજ પ્રતિબંધક ધારો-૧૯૬૧, અનૈતિક વેપાર નિવારણ ધારો-૧૯૫૬. ૪.૫ સ્ત્રીઓની સમસ્યાઓ અને તેના કારણો.	૧૨	૬ + ૧૪
બાળ કલ્યાણ			
એકમ: ૫	૫.૧ બાળકનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૫.૨ બાળ કલ્યાણની વિભાવના. ૫.૩ બાળકોના અધિકારો- જીવન જીવવાનો, રક્ષણ મેળવવાનો, વિકાસ કરવાનો, સહભાગી બનવાનો. ૫.૪ બાળકો માટેની કાનૂની જોગવાઈઓ - બાળમજૂરી (નિષેધ અને નિયમન) અધિનિયમ-૧૯૮૬, ધ પ્રિ-નેટલ ડાયોગ્નોસ્ટીક ટેફીકસ (રેગ્યુલેશન એન્ડ પ્રિવેન્શન ઓફ મીસયુઝ) એક્ટ-૧૯૯૪ ૫.૫ ભારતનું બંધારણ અને બાળકો.	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા	૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટકાર્ડ વગેરે.	૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ:	૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. લગ્ન, કુટુંબ અને સગપણ સંબંધો, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૨. લગ્ન, કુટુંબ અને સગપણ સંબંધો (રક્ત સંબંધ), ડૉ.અનિલ વાઘેલા, યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ.
૩. માનવશાસ્ત્ર, ડૉ.હર્ષિદાદેવે, યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ.
૪. ભારતીય સમાજનો પરિચય, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૫. ભારતીય સમાજ અને ભારતમાં સામાજિક સંસ્થાઓ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૬. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાયદાઓ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૭. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાનૂનીકરણ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૮. સ્ત્રીઓ અને સમાજ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૯. ભારતીય સમાજમાં સ્ત્રીઓનો દરજ્જો, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૧૦. સામાજિક સમસ્યાઓ, ડૉ.હર્ષિદાદેવે, યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ૨૧
૧૧. આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૧૨. મહિલા, બાળકો અને કાયદો, બી.એમ.ગાંધી, ગોપાલ એમ. પંડયા, એસ.બી.ડી.પબ્લિકેશન, ૨૦૦૮-૦૯
૧૩. કિશોર ન્યાય ધારો-૨૦૦૦ અને અપરાધી પરિવીક્ષા ધારો-૧૯૫૮, એ.એન.કારીયા, સી.જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ
૧૪. ગુજરાતીમાં: ધી જુવેનાઇલ જસ્ટીસ, પ્રકાશ કે.જાની, ઉમેશ એ.ત્રિવેદી, ધી ન્યુ ગુજરાત લો હાઉસ, અમદાવાદ.
૧૫. બાળ અપરાધ અને ભારતીય ન્યાય પદ્ધતિ, ડૉ.કૌશિક રાવલ, રાવલ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૧૬. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાયદાઓ, એ.જી.શાહ, જે.કે.દવે, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૭. સામાજિક સમસ્યાઓ, એ.જી.શાહ, જે.કે.દવે, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ
૧૮. માનવ અધિકારો, એ.એન.કારીયા, સી.જમનાદાસ કંપની, અમદાવાદ
૧૯. માનવ અધિકારો અને કાયદો, ડૉ.કૌશિક સી.રાવલ, સંકેત લો બુક સેલર, અમદાવાદ
૨૦. બાળકો માટે ન્યાયનો કાયદો, પ્રો. વી.એન.પઠાણ, ન્યુ પોસ્ટુલર પ્રકાશન, સુરત
૨૧. ક્રિમીનલ માઇનોર એક્ટ્સ, જુલેન ચૌહાણ, આદર્શ લો હાઉસ, અમદાવાદ
૨૨. સમજાયેલા કાયદા, ડૉ.હર્ષિદાદેવે, યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ૨૧
૨૩. વર્ત્ય સમજ, રામ અજી, રાવ પીઠ કૅન, ન[રૂડી I
૨૪. સમજાયેલા સમસ્યાઓ રામ અજી, રાવ પીઠ કૅન, ન[રૂડી I
૨૫. વર્ત્ય સમજાયેલા સમસ્યાઓ ડૉ. પા-ડે, રામ અજી, રાવ પીઠ કૅન, ન[રૂડી I
૨૬. Family and Intervention, Murli Desai, Tata Intitute of Social Sciences, Bombay.

પેપર નંબર: ૩૦૪ અનુસૂચિત જનજાતિ અને અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૩

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
અનુસૂચિત જનજાતિ કલ્યાણ			
એકમ: ૧	૧.૧ આદિવાસીનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૧.૨ આદિવાસીના લક્ષણો. ૧.૩ આદિવાસી સમુદાયની સમસ્યાઓ. ૧.૪ આદિવાસી સમુદાયની સમસ્યાઓના ઉકેલો. ૧.૫ આદિવાસી સમુદાયમાં આવેલા પરિવર્તનો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ આદિવાસી સમુદાયમાં આવેલા પરિવર્તનોના કારણો. ૨.૨ આદિવાસી વિકાસ અને તેના અભિગમો. ૨.૩ આદિવાસી કલ્યાણ માટેની વિકાસ યોજનાઓ. ૨.૪ આદિવાસીઓ માટેની બંધારણીય જોગવાઈઓ ૨.૫ આદિવાસીઓ માટેની કાયદાકીય જોગવાઈઓ - Panchayat Extension to scheduled area (PESA) Act 1996, અનુસૂચિત જનજાતિ અને પરંપરાગત વનવાસીઓ (જંગલ સંબંધી હકકોની સ્વીકૃતિ) અધિનિયમ - ૨૦૦૬	૧૨	૬ + ૧૪
અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ			
એકમ: ૩	૩.૧ અનુસૂચિત જાતિનો ખ્યાલ અને અર્થ. ૩.૨ વર્ણ, જાતિ, જ્ઞાતિ અને વંશનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૩.૩ જ્ઞાતિ વ્યવસ્થાનું બદલાતું સ્વરૂપ અને દલિતોની સ્થિતિ. ૩.૪ દલિતોની સમસ્યાઓ. ૩.૫ દલિતોની સમસ્યા વૈશ્વિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ અનુસૂચિત જાતિની બંધારણીય જોગવાઈઓ. ૪.૨ અનુસૂચિત જાતિની કાનૂની જોગવાઈઓ - અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ ૧૯૮૯. ૪.૩ નાગરિક હકક રક્ષણ અધિનિયમ - ૧૯૫૫ ૪.૪ The Employment of manual scavenger and construction dry latrines (prohibition) Act 1993 ૪.૫ અનુસૂચિત જાતિની કલ્યાણકારી યોજનાઓ	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ મુક્તિ માટે દલિતો દ્વારા લેવાતા રસ્તાઓ - ધર્મપરિવર્તન, સંઘર્ષ, હિંજરત. ૫.૨ સમાજસુધારકો દ્વારા થયેલા પ્રયત્નો અને પરિણામો. ૫.૩ ગાંધીજી અને બાબા સાહેબ આંબેડકરના પ્રયત્નો, દૃષ્ટિકોણ. ૫.૪ દલિતો દ્વારા થયેલી ચળવળો. ૫.૫ અનુસૂચિત જાતિઓ માટે અનામતનીતિ અને વિકાસ.	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા ૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટકટ વગેરે. ૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ: ૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ

૧. ભારતીય સમાજનો પરિચય, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૨. જ્ઞાતિમાં ઊચનીય ક્રમ, અત્યાચારો અને દલિતોની હિજરત, ડા.આનંદી સુ.પટેલ, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.
૩. સાંબરડાથી સ્વમાનનગર, હર્ષદ દેસાઈ, ચંદુ મહેરિયા, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત
૪. ગુજરાતમાં દલિત અસ્મિતા, અર્જુન પટેલ, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત
૫. હરિજનોની સમસ્યા, ભોગીલાલ ગાંધી, વિશ્વમાનવ સંસ્કાર શિક્ષણ ટ્રસ્ટ, વડોદરા
૬. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાયદાઓ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૭. સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાનૂનીકરણ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૮. અધોગતિનું મૂળ વર્ણવ્યવસ્થા, સ્વામી સચ્ચિદાનંદ, ગૂર્જર સાહિત્ય ભવન, અમદાવાદ
૯. ગુજરાતમાં દલિતો પર અત્યાચાર: એક દસ્તાવેજ અને તેના લેખાજોખા, માર્ટિન મેકવાન, હર્ષદ દેસાઈ, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત.
૧૦. અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણકારી યોજનાઓ, ગુજરાત રાજ્ય સરકાર, માહિતી કમિશનર, માહિતી ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
૧૧. સામાજિક સમસ્યાઓ, ડા.હર્ષિદા દવે, યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ
૧૨. ગ્રામીણ ગુજરાતમાં અસ્પૃશ્યતા, આઈ.પી.દેસાઈ, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત.
૧૩. ઊચનીય ક્રમ અને વિભાજન: ગુજરાતમાં જ્ઞાતિપ્રથાનું વિહંગાવલોકન, આઈ.પી.દેસાઈ, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત.
૧૪. પછાતપણાનો માપદંડ, ઘનશ્યામ શાહ, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત.
૧૫. આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૧૬. વિશ્વભરમાં છવાઈ ગયેલો દલિતોનો અવાજ, માર્ટિન મેકવાન, પરિવર્તન ટ્રસ્ટ, વડોદરા.
૧૭. **wartly snaj , ran Aahjā , ravt piñ kæn, n[RdLI I**
૧૮. **snaj kay Rke9ē, DaRgixkmar,]trpā ihñI, sS4n, I qn}**
૧૯. **samij k snfyāDe ran Aahjā , ravt piñ kæn, n[RdLI I**
૨૦. **wartly samij k snfyāDe DaRgē & pa-Dē, rā2a piñ kæn, n[RdLI I**
૨૧. **dil t AÆkanh igrix Agyā , kāl n, hyññ ra[3s I aen&vkRn[RdLI I**
૨૨. Cast, Class and Power, Beteille Andre, Oxford Uni. Press, New Delhi
૨૩. Dalits in Gujarat: An Overiaw, Disha, Ahmedabad

આદિવાસી કલ્યાણ

૧. અનુસૂચિત જનજાતિઓના કલ્યાણ માટેની યોજનાઓની માર્ગદર્શિકા, કમિશ્નર, આદિજાતિ વિકાસ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
૨. આદિજાતિ યોજનાઓની માહિતીઓની અંગેની માર્ગદર્શિકા, તકેદારી અધિકારી (આદિજાતિ વિકાસની કચેરી), રાજકોટ.
૩. ભારતીય બંધારણ, કારીઆ એ. એન. અને સોની બી. એન., સી. જમનાદાસની કંપની, અમદાવાદ.
૪. ગુજરાત આદિવાસી વિકાસ દર્શન - ૨૦૧૦, સેન્ટર ફોર સોશ્યલ સ્ટડીઝ, સુરત.
૫. ગ્રામવિકાસની કલ્યાણકારી યોજનાઓની રૂપરેખા, સરદાર પટેલ રાજ્ય વહીવટી સંસ્થા, રાજ્ય ગ્રામ વિકાસ સંસ્થા, અમદાવાદ.
૬. આદિવાસી વિકાસ અને વન, ઠાકર મિનાક્ષી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
૭. ટેબર કમિશન અહેવાલ (અનુસૂચિત વિસ્તાર અને અનુસૂચિત જનજાતિઓના સંદર્ભમાં) આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ.
૮. માનવશાસ્ત્ર, દવે હર્ષિદા, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
૯. દેસાઈ ઉર્મિબેન, સાંસ્કૃતિ માનવશાસ્ત્ર, રચના પ્રકાશન, અમદાવાદ.

૧૦. આદિવાસી ઉત્થાન પડઢમ અને પડઢા, મલકાણ જ.મ. અને પરીખ સી.ડી., નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમઢાવાઢ.
૧૧. આદિવાસીઓના પ્રશ્નો, શાહ વિમલ, ગુજરાત વિઢ્યાપીઢ, અમઢાવાઢ.
૧૨. AadvasI Wart, A3l yagE AEdBeAs sI, raj kml pkaxn, idLH
૧૩. wartly AadvasI, in& Inaxkr AaEitval pwa kuer,]trpda ihNI saHly Akadmi, I qn]
૧૪. samjk manvx&na, mljI>rivna4, ivvk pkaxn, nvl idLH
૧૫. smj kayRke96, DaRlrxkuer,]trpda ihNI, sS4an, I qn}
૧૬. AadvasI ivkas, xna&blnde, ihNI g4 Akadmi, m&ypda
૧૭. Beals R. L. and Hoijer Harr: *An Introduction to Anthropology*, The Macmillan Company, New York, Collier Macmillan Ltd., London, 1956, 444
૧૭. Behura N. K. and K. K. Mohanty: *Readings in Social Anthropology*, Dominant Publishers and Distributions, New Delhi, 2006, 20
૧૭. Chaudhari Buddhadev (Editor): *Tribal Development in India*, Inter India Publications, Delhi, 1992
૨૦. Chaudhari Sarit K. and Chaudhari Suchetasen: *Primitive Tribes in Contemp rary India*, Mittal Publications, New Delhi, 1998
૨૧. Ghurye G. S.: *The scheduled Tribes of India*, Popular Book Depo, Bombay, 1963
૨૨. Joshi Vidyut (Editor): *Tribal situation in India, Issues in Development (With Special Reference to western India)*, Rawat Publications, New Delhi, 1998
૨૩. Mahaputra L. K.: *Tribal Development in India, Myth & Reality*, Vikas Publishing House Private Limited, New Delhi, 1994
૨૪. Majumdar D. N. and Madam T. N.: *An Introduction to Social Anthropology*, Asia Publishing House, Bombay, 1957, 151.
૨૫. Sharma B. D.: *Tribal Development - Concept and Frame*, Prachi Prakashan, New Delhi, 1978
૨૬. Vidyarthi L. P. (Editor): *Tribal Development and its Administration*, Concept Pub- lishing Company, New Delhi, 1981
૨૭. Vidyarthi L. P. and Rai B. K.: *The Tribal culture of India*, Concept Publishing Company, Delhi, 1977

પેપર નંબર: ૩૦૫ અપરાધશાસ્ત્ર અને પ્રત્યાયન:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૩

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
અપરાધશાસ્ત્ર			
એકમ: ૧	૧.૧ અપરાધનો અર્થ અને ખ્યાલ - લક્ષણો. ૧.૨ અપરાધશાસ્ત્રનો અર્થ, ખ્યાલ અને મહત્વ. ૧.૩ અપરાધની સમસ્યાઓ. ૧.૪ અપરાધના સિદ્ધાંતો. ૧.૫ અપરાધના કારણો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ બાળ અપરાધનો અર્થ અને ખ્યાલ. ૨.૨ બાળ અપરાધના કારણો. ૨.૩ બાળ અપરાધના પ્રકારો. ૨.૪ જુવેનાઇલ જસ્ટિસ (કેર એન્ડ પ્રોટેક્શન ઓફ ચાઇલ્ડ) એક્ટ- ૨૦૦૦. ૨.૫ પ્રોબેશન ઓફેન્સર્સ એક્ટ- ૧૯૫૮.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ દંડનો અર્થ અને ખ્યાલ / તત્વો. ૩.૨ દંડના હેતુઓ અને સિદ્ધાંતો. ૩.૩ દંડના પ્રકારો. ૩.૪ દંડશાસ્ત્રનો અર્થ અને ખ્યાલ , દંડશાસ્ત્ર અને અપરાધશાસ્ત્ર વચ્ચેનો સબંધ ૩.૫ પોલીસતંત્ર અને વ્યાયતંત્રનું માળખું તથા કામગીરી.	૧૨	૬ + ૧૪
પ્રત્યાયન			
એકમ: ૪	૪.૧ પ્રત્યાયનનો અર્થ અને તેનો ખ્યાલ. ૪.૨ પ્રત્યાયનના પ્રકારો. ૪.૩ પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયા અને સફળ પ્રત્યાયન કરવા માટેની કુશળતાઓ. ૪.૪ પ્રત્યાયનના સિદ્ધાંતો. ૪.૫ પ્રત્યાયનનો સમાજકાર્યના ક્ષેત્રમાં ઉપયોગ (મહત્વ).	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ પ્રત્યાયનના આધુનિક માધ્યમો. ૫.૨ પ્રત્યાયનના પરંપરાગત માધ્યમો. ૫.૩ પ્રત્યાયનથી સંપર્ક સ્થાપવાની વિવિધ રીતો. ૫.૪ પ્રત્યાયન દરમિયાન આવતી અડચણો ૫.૫ પ્રત્યાયનના માધ્યમોમાં આવડત, આલેખન, છાપકામ, રંગો અને આકારનો ઉપયોગ.	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા ૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, વૂચયર્ષા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોબેક્ટ વગેરે. ૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ: ૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

અપરાધ

૧. અપરાધ વિજ્ઞાન, ડૉ.બિપિનચંદ્ર શુક્લ, યુ.ગ્રં.નિ.બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય
૨. ગુનો અને સમાજ, પ્રો.એ.જી.શાહ, પ્રો.જે.કે.દવે, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૩. બાળ અપરાધ અને ભારતીય વ્યાય પદ્ધતિ, ડૉ.કૌશિક રાવલ, રાવલ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૪. **Apraxis 0vmdDx&5, DaRs; j Iv mhaj n, Aj B piH kæn, n[RdLL I**
૫. **ivvenāink Aprax&5, ran Aahjā, rawt piH kæn, n[RdLL I**
૬. **smj kayRke96, DaR;rixkumr,]trpā ihNl, sS4n, I qn}**
૭. Criminology, Ahuja R, Rawat Publications Jaipur and New Delhi.
૮. Criminology Theory: Past to Present, Cullen, Rawat Publications, New Delhi.

પ્રત્યાયન

૧. સમુહ પ્રત્યાયનનું સમાજશાસ્ત્ર, ડૉ.રમણીક ભટ્ટી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૨. માધ્યમ મીમાંસા, યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૩. સંચાર માધ્યમો, ડૉ.નગીન મોદી, આર.આર.શેઠની કંપની, અમદાવાદ.
૪. જન સંપર્કનું જગત, યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૫. જન સંપર્ક એક પરિચય, ડૉ.રમણીક ભટ્ટી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
૬. સફળ કોમ્યુનિકેશન, બી.કે.દસ્તુર, નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ.
૭. માધ્યમ સાક્ષરતા, હસમુખ બારાડી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૮. ટી.વી.ચેડિયો સમુહ માધ્યમ, હસમુખ બારાડી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
૯. સફળ કોમ્યુનિકેશન:- બી.કે.દસ્તુર
૧૦. ટી.વી., ચેડિયો સમુહ માધ્યમ:- હસમુખ બારાડી
૧૧. જન સંચાર પ્રક્રિયા ભાગ-૧,૨:- ડૉ. કુમુદ શર્મા.
૧૨. મિડીયા લેખન કલા:- નિશાંત સિંહ
૧૩. રાષ્ટ્રિય સંકટમે મિડિયા કી ભુમિકા:- વી.એસ.ગુપ્તા.
૧૪. ગૃહવિજ્ઞાન વિસ્તરણ અને પ્રત્યાયન:- મીતા રાજપુરા
૧૫. સંચાર સે જનસંચાર ઓર જનસંપર્ક તક:- બલવીર કુન્દરા
૧૬. ટેલીવિઝન અને શિક્ષિત યુવાનો:- પ્રા. ડૉ.પંકજ કે પટેલ
૧૭. **j n sca mlym, DaR;re Agyal, nnn pkæn, n[RdLL I**
૧૮. Encyclopedia Of Mass Media and Communication, Vol: 1 to 4, Arvind kumar, Anmol Publicstion, New Delhi.
૧૯. Mass Communication, Chatterjee R.K., National Book Trust, New Delhi.
૨૦. Under standing development communication: Uma Joshi
૨૧. Participatory communication for change: Yan Servaes
૨૨. Growth & Development of mass communication in India: J.V.Vilanilam
૨૩. Communication Management: Suthir Sharma

પેપર નંબર: ૩૦૬ ક્ષેત્રકાર્ય:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૧૨

Break up of Continuous Internal Evaluation:

ક્રમ	નિર્ણાયક	મૂલ્યાંકનનો આધાર	ગુણ ભાર
૧	સંયોજક	સમજણ, વિષયસજ્જતા	૧૦
૨	માર્ગદર્શક	દૈનિક અહેવાલ, વાર્ષિક અહેવાલ, ખાનગી મૂલ્યાંકન, નિયમિતતા, વર્તણૂક, કાર્યદક્ષતા, સમજણ વગેરે.,	૨૦
		કુલ	૩૦

કુલ ગુણ: ૩૦

૧. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઇન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૨. Note on Field Instructions, V.P.Bet, TAPASWEE, Avanti Nagar, Solapur, Maharashtra, 1989.
૩. Fieldwork Supervision, Delhi School of Social Work, Delhi University, Delhi, 1957.
૪. Fifty Years of Social Work Education in India, K.K.Jacob.
૫. "A Critical Study of Fieldwork Training in Social Work Education in Shivaji University", B.T.Lawani, Kolhapur (Unpublished M. Phil Dissertation), 1989.
૬. Sixty Years of Social Work Education, MASWE, Nagpur, 1995.
૭. Fieldwork and Social Work, M.V. and S.N. Rao, Murthy, Waltair, Department of Sociology and Social Work, 1970.
૮. Continuity and Change in Indian Society, Bindeshwar Pathak, Concept Publishing Company, New Delhi, 1998.
૯. Fieldwork Training in Social Work Education, K.G. and B.T. Lawani, Pathan, Bharati Vidyapeeth, Bijapur Road, Solapur, Maharashtra, 1990.
૧૦. Fieldwork in Social Work Education R.R.Singh (A Perspective for Human Services Profession), Concept Publication Co., New Delhi, 1985.
૧૧. The Fieldworkers and the Field, M.N.Srinivas, Delhi, Oxford University Press, 1983.
૧૨. Note on Fieldwork Training in Social Work, I.S.Subhedar, SWASS, 7, Namrata Appt. Kadamwadi Road, Maharashtra, 1988.

એમ.એસ.ડબલ્યુ.

સેમેસ્ટર - ૪

પેપર નંબર . ૪૦૧ માનવ સંસાધન સંચાલન:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૩

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
એકમ: ૧	૧.૧ માનવ સંસાધન સંચાલનનો અર્થ, હેતુ, સિદ્ધાંતો. ૧.૨ માનવ સંસાધન સંચાલનનું મહત્વ, અસરકરતા પરીબળો-આંતરિક અને બાહ્ય. ૧.૩ માનવ સંસાધન સંચાલનમાં મેનેજરની ભૂમિકા અને જરૂરી કુશળતાઓ. ૧.૪ માનવ સંસાધન નીતિઓ:- અર્થ, જરૂરિયાત, લક્ષણો, વિવિધ પ્રકારની નીતિઓ અને તેની વિગત. ૧.૫ કર્મચારી સંચાલન:- માનવ સંસાધન સંચાલન અને માનવ સંસાધન વિકાસ વચ્ચેનો તુલનાત્મક અભ્યાસ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ માનવ સંસાધન આયોજન:- અર્થ, હેતુ, જરૂરિયાત, પ્રકાર, પ્રક્રિયા. ૨.૨ ભરતી:- અર્થ, હેતુ, પદ્ધતિ, સ્ત્રોત, પ્રક્રિયા. ૨.૩ પસંદગી:- અર્થ, પ્રક્રિયા. ૨.૪ નિયુક્તિ:- અર્થ, હેતુ, પ્રક્રિયા. ૨.૫ પ્રારંભિક તાલીમ:- અર્થ, હેતુ, પ્રારંભિક તાલીમમાં સમાવિષ્ટ થતી બાબતો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ તાલીમનો અર્થ, હેતુ, મહત્વ, પ્રકારો. ૩.૨ તાલીમની પદ્ધતિઓ, તાલીમ કાર્યક્રમની પ્રક્રિયા. ૩.૩ તાલીમ અને વિકાસ વચ્ચેનો તુલનાત્મક અભ્યાસ. ૩.૪ કામગીરી મૂલ્યાંકન:- અર્થ, હેતુ, મહત્વ. ૩.૫ કામગીરી મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓ, પ્રક્રિયા અને આદર્શ કામગીરી મૂલ્યાંકન માટેની બાબતો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ બદલીનો અર્થ, કારણો, ધોરણો, પ્રકાર, બદલી અને અપકર્ષ વચ્ચેનો તફાવત. ૪.૨ બદલીનો અર્થ, કારણો, અદર્શ બદલીના લક્ષણો ૪.૩ વેતન અને પગાર સંચાલનનો અર્થ, ખ્યાલ, વિવિધ પાસા (મીનીમમ વેજ, ફેરવેજ, લીવીંગ વેજ), સિદ્ધાંતો, અસરકારક પરિબળો ૪.૪ વેતનના ઘટકો, વેતન પ્રથાઓ ૪.૫ વેતન નક્કી કરતા પરીબળો, વેતનમાં વિવિધતા- જરૂરિયાત અને પડકારો.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાન અર્થ, મહત્વ. ૫.૨ કર્મચારી પરામર્શ અર્થ, મહત્વ, પ્રક્રિયા, સલાહકારની લાક્ષણિકતા. ૫.૩ માનસીક તણાવ લાવતા પરીબળો અને પ્રકારો. ૫.૪ જૂથ વર્તણુંક અને તેનું સંચાલન ૫.૫ ઔદ્યોગિક એકમનું સામાજિક ઉત્તરદાયિત્વ અર્થ, મહત્વ, હેતુ, ઉત્તરદાયિત્વ નિભાવવા એકમ દ્વારા લેવાતા પગલાઓ.	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા	૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટકટ વગેરે.	૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ:	૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ :

૧. સલાહ મનોવિજ્ઞાન સી.બી.દવે વિરલ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. માનવ સંસાધન સંચાલન, એન.બી.પંચોલી સી.જમનાદાસ કં. અમદાવાદ.
૩. માનવ સંસાધન સંચાલન, ડી.આર.પટેલ, અતુલ પ્રકાશન અમદાવાદ.
૪. Personal Management, Arun Monappa-Tata McGraw -Hill Pub. Co. Ltd. New Delhi.
૫. Organization development behavioral Science interventions for Organization improvement wended L-French, Pearson Education Pvt. Ltd. Delhi.
૬. Organizational behavior: Human behavior at work, John w News from tata McGraw- Hill Pub. Comp. Ltd. New Delhi.
૭. Human relations and organizational behaviors: a global perspective, R.S.Dewived mac millan India Ltd. Delhi.
૮. Organizational behaviors Stephen P. Robbins, person Educations Delhi.
૯. Trainings For change: Sue Bishop & Activity to promote David Taylor, Viva Books Private Ltd., New Delhi.
૧૦. Training Instruments in HRO & OD Uдай Pureek, Tata MC Graw Hill Pub. Co.Ltd. New Delhi.
૧૧. Human Resource Management-U.S.P.Rao Excel books, New Delhi.
૧૨. The Counseling Process: A Multi theoretical integrative approach Elizabeth Reynolds Thomsan book's 6thed.2005.
૧૩. Guidance and counseling, John. S. Koshy Dominant Pub.2005.
૧૪. Managing Human Resources Luisr Gomez-Mejia Person Edu. AITBS Indian.
૧૫. Counselling Psychology, Vasantha R.Parthi Indian Institute of Counselling 4thed 2005.
૧૬. Personal Management, Arun Monappa Hill Pub.W.Ltd. Tata Mc Graw, New Delhi.
૧૭. Human Resource Management and Industrial Relations, S.P.Shah, Mahajan Publishing House Ahmedabad.
૧૮. Human Resource Development Ed by P.P.Arya, B.B.Tandon, Deep & Deep Pub. Pvt. Ltd. New Delhi.
૧૯. Human Resource and Personnel Management text and cases K.Aseathappa tata McGraw-Hill Publishing Com. Ltd. New Delhi.
૨૦. The HRD Missionary Role and functions of HRD Managers and HRD Departments T.V. Rav, Oxford & IBH Pub. Co. Pvt. Ltd. New Delhi.
૨૧. Human Resource planning Dipak Kumar Bhattacharya, Exell Books, New Delhi.
૨૨. Human Resource Management glary passer, Prentice-Hall of India Pvt. Ltd., New Delhi.
૨૩. Strategic Human Resource management an Indian perspective, Anuradha sharma Aruchana Khandels, Response Books New Delhi.
૨૪. Strategic Human Resource Management Tanuja Agarwala Oxford University Press New Delhi.
૨૫. Counseling Psychology, Vasantha R. Indian Institute of Counseling, New Delhi, Reprint-2007.
૨૬. Counseling and guidance, S.Narayan Rao, Tata McGraw Hill Pub. Co. Ltd. New Delhi.
૨૭. Team Development & Leadership B.Rathan Reddy, Jaico Publishing House Mumbai.
૨૮. Personnel Management and Industrial Relations, Rustom S.Pavar, Vikas Publishing House Pvt.,Ltd. New Delhi.
૨૯. Human Resources development and management, Biswanath Ghosh, Vikas publishing house Pvt.Ltd. New Delhi.
૩૦. Organizational Behaviors, Jit s. Chandan, Vikas Publishing House Pvt. Ltd. New Delhi.
૩૧. Approaches to Trainings and development, Dugan Laird Rawat Publications, Jaipur.
૩૨. Industrial Psychology, G.Das.Kings Books, Delhi.
૩૩. An Introduction to Counseling John McLeod, Rawat Publication, Jaipur.
૩૪. Performance Measurement and Management, Edited by G.K.Suri, C.S.Venkat Raman, N.K.Gupta, Excel Books Pvt. Ltd. New Delhi.
૩૫. Creativity for managers Alan Barker, Excel Books, New Delhi.
૩૬. Approaches to Trainings and Development, Dugan Laird Rawat Publications, Jaipur.
૩૭. Ethics and HRD: A New approach to leadings responsible organization Tim Hatches Rawat publications Jaipur.
૩૮. Managing Chances, Organizational behavior and Human Resources development, Editors, Rakesh Hooja Girish K.Srivastava Rawat Publication Jaipur.
૩૯. Human Resource Management C.B.Gupta, Sultan chand & Sons New Delhi.

પેપર નંબર: ૪૦૨ ઔદ્યોગીક સંબંધો, કામદાર કલ્યાણ અને મજૂર કાયદાઓ:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૩

એકમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	શૈક્ષણીક કાર્યના કલાકો	ગુણભાર
એકમ: ૧	૧.૧ ઔદ્યોગીકરણનો અર્થ, ખ્યાલ, ઐતિહાસીક પૃષ્ઠભૂમી. ૧.૨ ભારતમાં મજૂરોની સમસ્યા (આર્થિક, સામાજિક, આરોગ્ય અને સલામતી અંગેની, કામના સ્થળની સમસ્યા વગેરે). ૧.૩ કામદારોની ગેરહાજરી અને હેરફેર:- ગેરહાજરી: અર્થ, કારણો, અસરો, ઉપાય, હેરફેર: અર્થ, જવાબદાર પરિબળો, અસરો, અટકાવવાના ઉપાયો. ૧.૪ મજૂર ચળવળો અર્થ, ઐતિહાસીક પૃષ્ઠભૂમી ૧.૫ અસંગઠીત ક્ષેત્રની વ્યાખ્યા, ક્ષેત્રો, અસંગઠીત ક્ષેત્રના મજૂરોની સમસ્યા, કલ્યાણ યોજનાઓ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૨	૨.૧ ઔદ્યોગીક સંબંધનો અર્થ, હેતુ, મહત્વ. ૨.૨ ઔદ્યોગીક સંબંધના પડકારો, સારા ઔદ્યોગીક સંબંધ માટે જરૂરી બાબતો. ૨.૩ ઔદ્યોગીક ઝઘડાનો અર્થ, સ્વરૂપ, અસરો, કારણો. ૨.૪ હડતાળ, તાળાબંધી અને લેઓફ ૨.૫ સામુહિક સોદાગીરીનો અર્થ, લક્ષણો, મહત્વ અને ઉદ્ભવ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૩	૩.૧ મજૂર સંગઠનનો અર્થ, હેતુઓ, કાર્યો. ૩.૨ જુદા જુદા રાષ્ટ્રીય સ્તરના મજૂર સંગઠનો- ITUC, INTUC, HMS, UTUC (પરિચયાત્મક) ૩.૩ કામદાર કલ્યાણનો અર્થ, મહત્વ, થીયરીઝ ૩.૪ કારખાના અંદર તેમજ બહાર અને ફરજિયાત તેમજ મરજિયાત પૂરી પડતી કલ્યાણ યોજનાઓ ૩.૫ મજૂર કાયદાની જરૂરિયાત, હેતુ.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૪	૪.૧ કારખાનાનો કાયદો - ૧૯૪૮. ૪.૨ ઔદ્યોગીક તકરાર ધારો - ૧૯૪૭. (તકરાર ઉકેલની મશીનરી વિગતે લેવી) ૪.૩ કોન્ટ્રાક્ટ લેબર એક્ટ - ૧૯૭૦ ૪.૪ મજૂર સંઘનો કાયદો - ૧૯૨૬ ૪.૫ એપ્રેન્ટીશીપ એક્ટ - ૧૯૬૧ અને મેટરનીટી બેનીફીટ એક્ટ - ૧૯૬૧.	૧૨	૬ + ૧૪
એકમ: ૫	૫.૧ લઘુત્તમ વેતન ધારો - ૧૯૪૮. ૫.૨ કામદાર વળતર ધારો - ૧૯૨૩. ૫.૩ પગાર અને વેતન ચુકવણી ધારો- ૧૯૩૬. ૫.૪ સમાન વેતન ધારો - ૧૯૭૬ ૫.૫ કર્મચારી ભવિષ્ય નીધી અને મીસેલીનીયન ધારો - ૧૯૫૨ અને બોનસ ચુકવણી ધારો - ૧૯૬૫.	૧૨	૬ + ૧૪

Break up of Continuous Internal Evaluation:

૧. લેખિત પરીક્ષા ૨૦ ગુણ
૨. અસાઇનમેન્ટ, જૂથચર્ચા, રોલપ્લે, રજૂઆત, સમીક્ષા, પોષ્ટક વગેરે. ૧૦ ગુણ
કુલ ગુણ: ૩૦ ગણ

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. અસંગઠિત વિભાગમાં સ્ત્રીકામદારો, ચંદ્રિકાબેન રાવલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૨. ઔદ્યોગિક કર્મચારીઓને સ્પર્શતા કાયદાઓનો પરિચય, રજનીકાંત શેઠ, યુનિ.ગુ.નિ.બોર્ડ.પ્ર.આ.-૧૯૯૩.
૩. ઔદ્યોગિક રોજગાર (સ્થાયી હુકમો ધારો) ૧૯૪૬, પી.એસ.પટેલ યુનિ.ગુ.નિર્માણ બોર્ડ પ્ર.આ.૧૯૯૯
૪. ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર, જય પ્રકાશન એમ ત્રિવેદી, યુનિ.ગુ.નિ.બોર્ડ પ્ર.આ.-૨૦૦૧
૫. લેબર લોઝ (મજૂર કાયદા) સંપાદક: ગિરીશ એસ.જરોદિયા પ્ર.આ.૨૦૦૫, એસ બી ડી પબ્લીકેશન, અમદાવાદ.
૬. મજૂરોનું અર્થશાસ્ત્ર, બી.જી.મણીયાર, પ્ર.આ. ૧૯૯૮ સંકેત લો.બુક સેલર્સ, પ્ર.આ.-૧૯૯૯
૭. મજૂર કાયદાઓની સરળ સમજૂતી, પી.એસ.પટેલ, સંકેત લો બુક સેલર, અમદાવાદ, ત્રીજી આવૃત્તિ ૨૦૦૫.
૮. **કાંક શ્વગ્તા ઓમ આદ્યક સ્બ૨, ઇદિલ પ્કુમ, રાવ્ત પ્હીલ્કન, ઇદિલ**
૯. **આદ્યક સ્મજ ઝાઢ૬, ડાબલ ઇ પાડે, આઠા પાડે, રાઢેપ્હીલ્કન, ઇદિલ**
૧૦. **આદ્યક સ્મજ ઝાઢ૬, સ્ઢીર રાજ અમ**
૧૧. **વાર્ત્મેસાનલિક સાલ્બાજી, ડાબલ ઇ પાડે,]ત્રપ્ઢે ઇદિલ સ્સ૪ાન, ૧૧]**
૧૨. **કાં પ્હ૨ સ્બ૨ાકી ગ્લ્યાલ્કતા, ડાબલ ઇ પાડે,]ત્રપ્ઢે ઇદિલ સ્સ૪ાન, ૧૧]**
૧૩. **વાર્ત્મેકાં સ્ઢવાલ, ડાબલ ઇ પાડે,]ત્રપ્ઢે ઇદિલ સ્સ૪ાન, ૧૧]**
૧૪. **આદ્યક ઇવ્વાલ આદે]નકા સ્લિજ, ડાબલ ઇ પાડે,]ત્રપ્ઢે ઇદિલ સ્સ૪ાન, ૧૧]**
૧૫. Case Lawson Industrial Relations Issues and Implications, L. Mishra, Excel Books, Delhi.
૧૬. Dynamics of Industrial Relations, C.B. Maroria, Himalaya Publications, Mumbai.
૧૭. Labour Sector Reform in India, anjay Tivari, New Delhi.
૧૮. Labour Welfare, Trade Unionism and Industrial Relations, S.D. Punekar, Publishing House, Mumbai.
૧૯. Labour Problems, Social Welfare and Security, D.R. Agrawal, King Books Delhi.
૨૦. Industrial Sociology, Harsha Rastogi, King Books, Delhi.
૨૧. Case Laws on industrial relations issues and implications, L.Mishra International management institute, Excel books, New Delhi, 1st ed. 2006.
૨૨. Labor Laws, Taxman, Taxmann Allied, Service.P.Ltd, New Delhi, 2006.
૨૩. Labor Problems & remedies, H.L.Kumar, Law Pub. Co.Pvt.Ltd. N.D. 4th ed 2004.
૨૪. Practical Guide to labor management H.L.Kumar, Universal Law Pub. Co. Pvt. Ltd. Delhi, 4th ed. 2004.
૨૫. Employer's guide to Labor laws S.R.Sumat Reprint -2006.
૨૬. Labor laws every body should know, H.L. Kumar, Universal Law Pub.Co.Ltd.New Delhi 3rd ed.2006.
૨૭. Industrial Relations, Arun Monappa, Tata McGraw-Hill New Delhi, 2nd Reprint 2006.

પેપર નંબર: ૪૦૩ ક્ષેત્રકાર્ય:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૮

Break up of Continuous Internal Evaluation:

ક્રમ	નિર્ણાયક	મૂલ્યાંકનનો આધાર	ગુણ ભાર
૧	સંયોજક	સમજણ, વિષયસજ્જતા	૧૦
૨	માર્ગદર્શક	દૈનિક અહેવાલ, વાર્ષિક અહેવાલ, ખાનગી મૂલ્યાંકન, નિયમિતતા, વર્તણૂક, કાર્યદક્ષતા, સમજણ વગેરે.,	૨૦
		કુલ	૩૦

કુલ ગુણ: ૩૦

સંદર્ભગ્રંથ

૧. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઇન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૨. સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી, સીઈઈ, અમદાવાદ.
૩. Note on Field Instructions, V.P. Bet, TAPASWEE, Avanti Nagar, Solapur, Maharashtra, 1989.
૪. Fieldwork Supervision, Delhi School of Social Work, Delhi University, Delhi, 1957.
૫. Fifty Years of Social Work Education in India, K.K. Jacob.
૬. "A Critical Study of Fieldwork Training in Social Work Education in Shivaji University", B.T. Lawani, Kolhapur (Unpublished M. Phil Dissertation), 1989.
૭. Sixty Years of Social Work Education, MASWE, Nagpur, 1995.
૮. Fieldwork and Social Work, M.V. and S.N. Rao, Murthy, Waltair, Department of Sociology and Social Work, 1970.
૯. Continuity and Change in Indian Society, Bindeshwar Pathak, Concept Publishing Company, New Delhi, 1998.
૧૦. Fieldwork Training in Social Work Education, K.G. and B.T. Lawani, Pathan, Bharati Vidyapeeth, Bijapur Road, Solapur, Maharashtra, 1990.
૧૧. Fieldwork in Social Work Education R.R..Singh, (A Perspective for Human Services Profession), Concept Publication Co., New Delhi, 1985.
૧૨. The Fieldworkers and the Field, M.N.Srinivas, Delhi, Oxford University Press, 1983.
૧૩. Note on Fieldwork Training in Social Work, I.S.Subhedhar, SWASS, 7, Namrata Appt. Kadamwadi Road, Maharashtra, 1988.

પેપર નંબર: ૪૦૪ કેન્દ્રનિવાસ:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૮

Break up of Continuous Internal Evaluation:

ક્રમ	નિર્ણાયક	મૂલ્યાંકનનો આધાર	ગુણ ભાર
૧	સંયોજક	સમજણ, વિષયસજ્જતા	૧૦
૨	માર્ગદર્શક	દૈનિક અહેવાલ, વાર્ષિક અહેવાલ, ખાનગી મૂલ્યાંકન, નિયમિતતા, વર્તણૂક, કાર્યદક્ષતા, સમજણ વગેરે.,	૨૦
		કુલ	૩૦

કુલ ગુણ: ૩૦

સંદર્ભગ્રંથ

૧. સંગઠન તાલીમ એક માર્ગદર્શિકા, સુરેશ પ્રજાપતિ, ઓએસીસ એ સેલ્ફલેસ ઈન્ટરનેશનલ સોસાયટી, વડોદરા.
૨. સહભાગી ગ્રામીણ ચકાસણી, સીઈઈ, અમદાવાદ.
૩. Note on Field Instructions, V.P. Bet, TAPASWEE, Avanti Nagar, Solapur, Maharashtra, 1989.
૪. Fieldwork Supervision, Delhi School of Social Work, Delhi University, Delhi, 1957.
૫. Fifty Years of Social Work Education in India, K.K. Jacob.
૬. "A Critical Study of Fieldwork Training in Social Work Education in Shivaji University", B.T. Lawani, Kolhapur (Unpublished M. Phil Dissertation), 1989.
૭. Sixty Years of Social Work Education, MASWE, Nagpur, 1995.
૮. Fieldwork and Social Work, M.V. and S.N. Rao, Murthy, Waltair, Department of Sociology and Social Work, 1970.
૯. Continuity and Change in Indian Society, Bindeshwar Pathak, Concept Publishing Company, New Delhi, 1998.
૧૦. Fieldwork Training in Social Work Education, K.G. and B.T. Lawani, Pathan, Bharati Vidyapeeth, Bijapur Road, Solapur, Maharashtra, 1990.
૧૧. Fieldwork in Social Work Education R.R..Singh,(A Perspective for Human Services Profession), Concept Publication Co., New Delhi, 1985.
૧૨. The Fieldworkers and the Field, M.N.Srinivas, Delhi, Oxford University Press, 1983.
૧૩. Note on Fieldwork Training in Social Work, I.S.Subhedar, SWASS,7,Namrata Appt. Kadamwadi Road, Maharashtra,1988.

પેપર નંબર: ૪૦૫ લઘુશોધ નિબંધ:

કુલ ગુણ: ૧૦૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૭૦ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૩૦ ગુણ

કેડીટ-૩

Break up of Continuous Internal Evaluation:

ક્રમ	નિણાયક	મૂલ્યાંકનનો આધાર	ગુણભાર
૧	સંયોજક	વિષય પ્રત્યેની સજ્જતા, સ્ખૂઆત, સંશોધનની ગુણવત્તા.	૧૦
૨	માર્ગદર્શક	નિયમિતતા સંશોધન વિષય, સમસ્યા પસંદગી, સંશોધન યોજના, પદ્ધતિશાસ્ત્ર, માહિતીનું અર્થઘટન- સ્ખૂઆત, સંશોધન અહેવાલ લેખન, વિષયપ્રત્યેની સમજ	૨૦
		કુલ	૩૦

કુલ ગુણ: ૩૦

પેપર નંબર: ૪૦૬ શૈક્ષણિક પ્રવાસ

કુલ ગુણ: ૫૦ ગુણ
બાહ્ય પરીક્ષા: ૩૫ ગુણ
આંતરીક પરીક્ષા: ૧૫ ગુણ

કેડીટ-૨

Break up of Continuous Internal Evaluation:

ક્રમ	નિણાયક	મૂલ્યાંકનનો આધાર	ગુણભાર
૧	સંયોજક	કામગીરી, જવાબદારી, નિયમિતતા, સમજ વર્તણૂક, અહેવાલ	૫
૨	માર્ગદર્શક		૧૦
		કુલ	૧૫

કુલ ગુણ: ૧૫